

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/3 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 irt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

„Tudják meg Magyarország népei . . .“

Budapest, augusztus 23.

(K.) A késő esti órákban a miniszterelnökség a következő legfelsőbb kéziratot tette közzé:

Kedves Széll!

Hetvenedik születésnapom alkalmából a magyar korona országainak összes lakosságától oly számos szerencse- és üdvkívánat érkezett Hozzáam és a hűség is oly sokféle alakban nyilvánult, hogy a Személyem iránt való általános ragaszkodás lélekemelő módon nyert kifejezést.

Mélyen meghatottan utasítom Önt, hogy legmelegebb és legbensőbb köszönetemet, mely még a legtávolabbi kunyhóba is eljusson, országszerte hirdesse.

Tudják meg Magyarország népei, hogy életemet javuknak szenteltem, hogy boldognak érzem Magamat jólétüket előmozdítani, hogy a hűség, hazafiasság és kölcsönös bizalomban látom azon erős támaszokat, melyeken a haza jövője nyugszik.

A mindenható Isten áldja meg és oltalmazza azon kapcsot, mely Engemet népeimmel összeköt.

Kelt Ischlben, 1900. évi augusztus hó 19-ikén.

FERENC JÓZSEF s. k.

Széll Kálmán s. k.

*

A fejedelmi Jób, aki egyetlen jajszó nélkül, hittel és keményen ült trónján, mikor népei fölsírtak a fájdalomtól, melyet az ő szenvedéseim éreztek; a fehérhaju patriárka, aki megfordította a mesét és örömben volt ember, de szenvedéseiben mindig király maradt; a legendás aggastyán, aki csak belül roskadt össze, de kifelé nem szűnt meg az a támasz lenni, melyre népei rászorultak: a mi hatalmas, nagy királyunk, a mi hetvenesztendős uralkodó-művészünk most az egyszer nem tudott uralkodni. De csak önmagán nem. Ahogy ő magáról megfeledkezett, annál szebben népekre emlékezni nem lehet. Ahogy ő ellágyult, annál csudásabban kapcsokat szilárdítani nem lehet. Megfeledkezett, mert reánk emlékezett és gyöngre lett, mert szeretetünk nagyon is erősen markolt szívébe. Hallgatván ischli kastélyában annak a szeretetnek morajlását, mely Neki és csak Neki szól, nem tudta tovább is szó nélkül állni. Elérzékenyült s minket érzékenyít el vele. Mert megnyilatkozása minden szavában elárulja, hogy a szavakat a király kereshette, de az ember találta meg. A nagy szeretettel szemben elhagyta legendás ereje s ha addig szíve engedelmeskedett a királynak, most a király engedelmeskedett szívének. És írásában, melyet a miniszterelnök címére küldött, oly közel érezzük az ő nagy szívét, de oly közel! Mindenikünk úgy érezheti, mintha neki jutott volna az az egész

szív. Mert a megnyilatkozás minden egyes szava úgy tükrözi az egész királyi szívet, mint a folyamon minden legkisebb hab az egész nap képét.

„Hirdesse országszerte . . .“

„De a legtávolabbi kunyhóba is eljusson . . .“

„Tudják meg Magyarország népei! Életemet javuknak szenteltem! Boldog vagyok, hogy javukat előmozdithattam! A hűségben, hazafiasságban és kölcsönös bizalomban látom az erős támaszokat, melyeken a haza jövője nyugszik!“

„A mindenható Isten áldja meg! Oltalmazza!“

Tulárad olykor a szív s amit az ember mondani szeretne, elzokogja. Ő azt hiszi, hogy ujjongva beszél és örömben szinte sir. Olyan természetes és olyan könnyű megérteni, hogy a szív elvétí a hangot. De királyokon oh mi ritkán esik meg ilyen emberi gyöngeség. Ki kapta őket hasonló gyöngeségen? Inkább még az is mintha jégbe volna hűtve mindig, amit szívből akarnának mondani. Ő is, az uralkodás hetvenesztendős művésze, gondolatokkal beszélt hozzánk, soha önfelédlt sóhajtsókkal, amik jönnek mesterkéletlenül s idejük sincs, hogy a hirtelen érzést szép szavakba öltöztessék, hanem tovább viszik-kapják, ahogy éppen megszületett. Még ő sem szolt még hozzánk ilyen heves meghatottsággal, ilyen szenvedélyes örömmel. Volt már nekünk az ő szava: balzsam, melyre nagyon is szomjaztunk, igazság, melyet csak Nála találtunk, hid, mely szédületes árkokon is átvezetett. Mindig a jóságos, nyugodt és bölcs király szava volt: a legtisztább bíró szava, mely nem változott, ha szeretetet kellett tolmácsolnia, ha erélyt kellett hirdetnie. S most a mi szeretetünk ott érintette ezt a nagy királyt, ahol ő is csak ember s aki soha király voltáról meg nem feledkezett, ha rólunk volt szó, emberré olvadt, mikor a királyt akartuk benne ünnepelni. És szakadozott hangokkan tör ki emberi öröme, de nem... mintha zokogás volna, ahogy szívében az öröm érzése tulárad.

Tudják meg Magyarország népei, hogy életemet javuknak szenteltem! Tudják meg a legutolsó kunyhóban is! Mert minden gyermekét külön-külön keblére szeretné ölelni a király. Mind egyformán kedves és drága Neki. Te is, aki valahol egy kunyhóban élsz, sohasem láttad a királyt, szédülsz, ha csak gondolsz is reá: te is tud meg, hogy a király javadnak szentelte életét. A király akarja, hogy tudd meg. Ezen a napon meg is mondja, külön is utasítja az ő első tanácsadóját, mert talán lehetek és voltak idők, mikor elmulasztották ezt a kunyhók lakójának megmondani. S talán a kunyhó lakójával el lehetett hitetni, hogy akit ő sohasem látott, nem is gondol vele. Nem jól volt és nem jól van ez így. A királynak minden gyermeke egyformán szívéhez van növe s a királynak nem volna teljes az öröme, ha ezt mindenki, a legutolsó kunyhó lakója is meg nem tudja. Egész élete az ő gyermekeié volt. A szíve érzését, az aya gondolatát, a karja erejét a népeinek szánta, az ő javukra szentelte. És éppen azért érzékenyedik el, mert úgy érzi, hogy mikor a legutolsó kunyhónak is ünnep volt az ő kései ünnepe: ebben talán elismerés is van, hogy életének szent célját mindenütt fölismerték. Aki min-

denkire egyforma szeretettel gondolt: elérzékenyedik a boldogságtól, hogy ime nem élt hiába; szeretettel gondolt reá is mindenki.

A boldog király szavai ezek. Nincs benne csak egyetlen szó, mely utasítás. Az is a miniszterelnöknek szól. Hogy a király köszönetét, a király nagy örömét hirdesse országszerte. S kaphat-e miniszterelnök utasítást, melyet szívebben, szentebb lelkesedéssel teljesíthet? Boldog miniszterelnök, aki ilyen órában állhatott a király mellett s ilyen szavának szerezhet fogamatot! Boldog miniszterelnök, aki föllángolhatott a királyi öröm tüzen s eláraszthatja az egész országba, valahol magyarok vannak, akiknek most van az igazabbik ünnepük, mert nemcsak hetvenesztendős, de boldog is a király! Boldog miniszterelnök, aki odaállhat az ország elé és átadhatja a király üzenetét:

— Tudjátok meg, Magyarország népei . . .

Megtudják. S tudták bár eddig is, csak még jobban fogják szeretni a királyt, aki csak egyszer tud megfeledkezni: — ha az ő népeire akar emlékezni szeretetben, boldogságban.

Balkáni erkölcsök.

Budapest, augusztus 23.

(s.) Egészen nyugodtak lehetünk a felől, hogy román-bolgár háború nem igen lesz abból a konfliktusból, amely a két nagyratörő balkáni állam között támadt. A bolgár kormány ugyan mozgósít és erősen állítja, hogy nem akar háborút, hanem ez egyszer még sem igen lesz háború, dacára a mozgósításnak és dacára a bolgár államférfiak ismert szavahihetőségének. Azt az egyet igazán elhíhetjük nekik, hogy nem akarnak háborút. Egnél több okuk van erre. De még ha akarnának, akkor sem igen kellene megijedni az ő harcias hajlandóságuktól, mert a mai viszonyok között minden háborút egyszerűen lefujna Európa.

Azonban csakugyan úgy lehet, hogy a szófia politika vezetőinek nem kell háború. Az ő rendszerük a békében való gyilkolás, ami sokkal egyszerűbb, kevésbé költséges, kevésbé kockázatos és, úgy hitték, épp úgy célra vezet, mint a háború, amelynek az a kellemetlen sajátsága is van, hogy visszalönek. Tessék elhinni, hogy nem a feladatuk magaslátán álló bolgár államférfiak az okai, hogy ennyire jutott a dolog. Ők szívesen megmaradtak volna a politikai orgyilkosságok szerényebb keretében, ami kevésbé dicsőséges ugyan, mint a háború, sőt lassabban is valóítja meg a célt, de már említett jó tulajdonságai mellett — hogy is mondjuk — *bolgárrab* is. Tudjuk ugyanis, hogy ebben a bájos kis országban egyáltalán nem kompromittáló cselekedet a gyilkosság; sőt egynemű állásokban ennek a foglalkozásnak némi tradíciói is vannak. Néhai *Bojcevs* Decskó, Ferdinánd fejedelem kedvelt híve és hadsegéde, ha feltámadna, boldogan tekintene utódjára, aki az ő nyomdokait követve, egyik vezető férfija az en gros gyilkoló és gyilkoltató forradalmi bizottságnak. A román kormánynak állítólag olyan okmányok vannak birtokában, amelyek azt tanúsítják, hogy előkelő katonai személyiségek, kiváló állású civil urak vannak a tagjai közt annak a bizonyos bizottságnak, amely a szerencsét-

len Mihajleanu professzort meggyilkoltatta s amely ugyszólván iparszerűleg üzte a gyilkolást, rablást, zsarolást és egyéb ilyen politikai természetű cselekedeteket. Ez tudniillik politika a Balkánon. Olyan politika, hogy az egyik kormány mosakodik, hogy nincs benne része, a másik pedig — nem hiszi. És valóságos politikai diadalnak tűnik fel, hogy a román kormány a bolgár kormányt kényszeríti a gyilkosságokat rendező bizottság feloszlására.

Ferdinánd fejedelem pedig külföldön üdül ezalatt. Neki egyáltalán az a szokása, hogy midőn szeretett népe körében gyilkolnak, akkor ő üdül. Így volt Sztambulov meggyilkolásakor is, egyéb hasonló alkalmakkor is és csodálatosképpen így van most is. Ferdinánd fejedelem tehát a szó szoros értelmében távol áll a véres politikai gonosztettektől. Most különben hazamegy a fejedelem, mert miniszterei hazahívják. Hazamegy nyilván rendet csinálni. A gyilkosokat és zsarolókat törvény elé állítják és taian el is ítélik. Elvégre Bulgáriában minden lehetséges. Hiszen Bojcevet is felakasztották, ami pedig elég nagy eset. A fejedelem és kormánya majd csak elintézik valahogy ezt a kellemetlen ügyet is, amelyet ügyetlen cinkosok felesége zuditott a fejükre. Háboru pedig nem lesz.

Nem lesz háboru, mert most egyszerűen nem lehet. Mikor egész Európa idegen világrészekben van elfoglalva — némely része duplán is — akkor nem igen lesz hajlandó megtérni, hogy itthon is háborusít rendezzenek a marakodó keleti államocskák. Elvégre, bármennyire elterelődtek is a hatalmak érdekszféráinak határai a Balkán-félszigetről, ez nem annyit jelent, hogy a Balkán most már kívül esik ezeken a határokon, hanem azt, hogy a határok lettek szélesebbek és a Balkánon kívül egyéb földterületek is beletartoztak. A Balkán jelentősége ezzel mindenesetre csökkent, de meg nem szűnt. Reánk nézve pedig nyilván nem is csökkent. Nekünk a balkáni államok ma is éppen úgy közvetlen szomszédaink, mint ennekelőtte és ezenül is éppen annyira kell vigyáznunk a félsziget egysúlyára, mint eddig. Ezenfelül a mi érdekszféránk egyáltalán nem tágult. Gyarmatpolitika reánk nézve ma épp oly kevéssé lehet kívánatos, mint eddig, ezen a téren épp oly kevéssé áhítozhatunk komolyan sikerek után, mint a kínai háboru előtt. A kínai háboruba is csak erkölcsi kényszerű-

ség vitte bele a mi monarkiankat és óvakodnunk kell attól, hogy ebből a kényszerűségből következtetést vonjunk külpolitikánk valamely merész irányváltoztatására nézve. Valóságos esztelenség volna a távolba kalandoznunk, mikor itt, tőzsomszedságunkban — mint most a példa mutatja — állandó kellemetlenségek fenyegetnek bennünket.

És ha Európa egyéb államai nem is szegzik szemüket olyan ideges nyugtalansággal a Balkán felé, mint azelőtt, nekünk mindig ott kell tartanunk az egyik szemünket. Van egy másik hatalom, amely Kínában némileg jobban van érdekelve, mint mi és azért mégsem feledkezett meg egészen az ő kedves balkáni protezséiról. Oroszország ez, amely az imént is ugy sietett atyáskodó szeretettel ölelni keblére a szerelmes szerb királyt. Oroszországtól lehet még egyetmást tanulnunk különben is, de ezt a figyelmeztetést mindenestre hálásan kell tőle fogadnunk. Világra szóló komikum volna, ha messze, Keletáziában igyekeznél lépést tartani Európával, itthon, tőzsomszedságunkban lemaradnánk.

A román-bolgár konfliktus tehát első sorban minket érdekel, mint minden, ami a Balkánon történik. Érdeklő a többi Európát is annyira, hogy a háborut nem fogja eltérni. De minket még továbbad is érdekel ez a gyönyörűséges összeveszés annyiban, amennyiben diszes világitásba helyezi a balkáni erkölcsöket.

KÜLFÖLD.

A bolgár-román konfliktus.

Budapest, augusztus 23.

A bolgár macedóniai bizottság üzemel, mint ismételtel jelentettük, komoly konfliktust idéztek elő a bolgár és a román kormány között. Az utóbbi nyíltan azzal vádolja a bolgár kormányt, sőt a fejedelem közvetlen környezetét is, hogy összeköttetésben áll a macedón bizottsággal, s bolgár kormányfőfiak nem is tagadják a macedóniai bolgárok iránt való szimpáthiájokat. De akármennyire tüzel is a két állam sajtója, újabb keleti bonyodalom előidézésére mostanság képtelen a balkáni államok bármelyike is. A hatalmaknak egyéb gondjaik vannak ma s Károly király Ischlen és Ferdinánd fejedelem Wilhelmshöben bizonyára megkapta a kellő figyelmeztetést arra, hogy viseljék magokat csendesen s ne alkalmatlanokodjanak apró-cseprő konfliktusaikkal a nagyhatalmaknak. A román király és a bolgár fejedelem ennél fogva sietni fog lejutni azokat a háborus híreket, amelyeket hol román, hol bolgár hírszól-

terjesztenek, csak azért, hogy annál nagyobb legyen a zavar.

Szófia, augusztus 23.

A román és bolgár sajtó heves hangja ellenére itt senki sem gondol komolyan háborus konfliktusra. A Károly király ischli utazásáról és Ferdinánd fejedelem Wilhelmshöbi fogadásáról szóló hírek teljesen eloszlatták a háboru gondolát. Különben maga Ivancsovo miniszterelnök is határozottan kijelentette, hogy Bulgária fenn akarja tartani a békét.

Szófia, augusztus 23.

A bolgár kormány Michu román diplomáciai ügyvivő második jegyzébre, amelyet az a macedónok által elkövetett gyilkosság és egyéb erőszakoskodások tárgyában nyújtott át, terjedelmes válasziratot küldött. A kormány kijelenti, hogy mindenkor kész a beszélgetett bizonyítékok alapján a bűnösök ellen eljárni. A zsarolási ügyekben az állítólagos károsultak egyetlen olyan főjelentése vagy panasza nem jutott hozzánk, amelynek alapján a törvényes eljárást meg lehetne indítani. Az igazságügyminiszter mindazonáltal ankétet hívott egybe és főlkéri a román diplomáciai ügyvivőt, hogy a rendelkezésére álló pontos adatokat mind közölje vele. A Karagyov román alattvaló meggyilkolásának ügyében megindított vizsgálat kiderítette, hogy a gyilkost, aki maga is román alattvaló és fia a szófiai román egyet elnökének, tettében csakis személyes bosszu vezette és hogy büntársai sincsenek. A merénylő egyébként is az igazságszolgáltatás kezében van és az eljárást ellene megindították. A jegyzék végül hangoztatja a bolgár kormánynak Romániával szemben való korrektségét és készségét és ismételtel kijelenti, hogy minden bűnöst a törvény szigorával fog sújtani.

A jegyzéket, amely e hó 19-éről van kelteze, megküldötték a szófiai diplomáciai karnak.

Szófia, augusztus 23.

Tegnap utcai hírdetekek utján elrendelték, hogy a tartalékosok jelentkezzenek a nyilvántartó hivataloknál. Ez az intézkedés azonban nem jelent behívást, hanem célja csupán az évenként szokások ellenőrzés.

Bukarest, augusztus 23.

Itteni kormánykörökben határozottan állítják, hogy a román kabinet okmányokkal támogatott kimerítő anyag birtokában van, amelyekből kitűnik, hogy a bolgár katonai személyiségek a macedón bizottság élén állottak és még állanak, és hogy közülök többen főzreműködtek ama instituciókban, melyeket a bizottság egy román alattvalókon elkövetett zsarolásokra, mint gyilkosságokra nézve is kapott. A román kormány diplomáciai képviselői által első sorban a bécsi és pétervári kabinetekhez, később pedig s többi nagyhatalmak kabinetjeihez fordult és reklamációiban bőven kifejtette indokait az egész bizonyító anyag közlésével. A román kormány azt is megállapítja, hogy a macedón-bizottság több tagja csak néhány nap előtt a bolgár hadseregből, miután már vádat emelt ellenük a román kormány, ezekhez

TÁRCA.

Unghi berkek.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Krudy Gyula.

Zugnak-e még az unghi berkek? — ha zugnak is, másként zugnak, mint régen. A Rákóczyvitézek a homokban alusznak és minden elmulott. Az unghi berkekben az árukodó szél a takaró gallyakat nem rejtőzködő kurucokról hajítja fére, — csak zug a szél, amugy bolondjában. Én e tájon jártam és egy történetet találtam. Tegnap, vagy tegnapelőtt, — vagy nemrég azelőtt történt; éppen kocsin mentünk arra, ahol az utolsóknál egy roskadt és igen szomorú régi ház álldogált. Eppen olyan vén, mint az országot, vagy tán még vénebb. A tetéjét elhordta a szél, oszlopok tornácán bokrok nőttek, ajtaját, ablakát jó emberek elhurocálták. Ki lakott itt? Miért lakatlan a ház, hol egykor tán vig élet volt?

Itt Mátyás lakott és szolgálja. Mátyás egy zordon kismes volt; szolgálja Csiga, a rémlusta ember: — pajtás, ha régi krónikákban olvassz róluk, jegyezd meg és gyürd be a lapot.

Itten egykor vig élet volt, a Mátyás idejében. Az udvarház tetején a szélkakas ha esikorgott, csak vigan esikorgott és a konyha körül fülét hegyezve üldögélt a házörző kuvasz. Tyukok kapargáltak a georgina-bokrok alatt és a nyitott kapu ur hintók gördültek be.

Majd jött egy ős — a nyárfák a ház körül nagyon sárgák lettek és a patak a kert alatt oly melánkóliával folydogált, mint egy öreg élet,

— az udvarházba hintók nem tértek be és a süvöltő őszi szélben, suhogó esőben a szélkakas élesen csikorgott. Mátyás ur az avart járta és görbe botjával piszkálta a leveleket. Akkor már nagyon öreg volt, fehér szakállá mellett verte és dolmánya megzöldült a régiségétől, mert szegény is lett. Csiga gondozta őt, amennyire a lusta Csigától ez tellett. A gaz felverte az udvart, az eső befolyt a szobába és az utolsó macska egy vasárnapi napon elszökött a háztól.

Egy alkonyaton vendég érkezett a házhoz. Az öreg Mátyás az ambituson üldögélt és ernyős lámpánál megsárgult újságokat levelezett. A kakukos óra mölán ketyegett feje felé, a sárga nyárfákról a kemény levelek halk neszszel fordultak le a füre. Világos, langyos őszi este. A vendég bejött a kapun és lassu lépésekkel közeledett. Szikár, egyenesen öreg ur volt, — a szomorú arcu öreg urak fajtajából, akiket sok bú és bánat ért fehér korukban, ám fekete szemében egy husz éves ifju szenvedélyessége és ifjusága lobogott. Az ambitus lépesőjén lassan feljött. Mátyás ur felemelte a fejét és meghökkenve nézett a jövevényre. Tétovázva, kissé ijedten közeledett felé.

— Emlékszik még rám? — kérdé az öreg ur. — Fialat korunkban jó barátok voltunk, sokat együtt voltunk, persze: azóta megöregedtünk.

Mátyás magas, ráncos homlokát megsimította és maga elé meredt.

— Régen? ... Olyan ismerős nekem, uram. Hol jár erre? Mit csinált azóta ... Ujjon le.

Az öreg ur szeliden nézett Mátyás urra, aki zavartan tekintgetett az udvarra. „Ugyan hol másztál, Csiga? Persze, mi elszököttünk a vendéglátástól!” — mormogta.

— Régebben vig cimpora volt, Mátyás ur. Jurátus-korában a cigány csak mindig muzsikált

és a szép leányok annyi bukétát kaptak, amennyit azóta se.

Mátyás ur mosolygott:

— A szép leányok és a cigány ... Nagyon régi dolgok. Hirtelen fontoskodva hajolt előre: — De egyszer vége lett, mert kiűtött a forradalom és elmentünk honvédeknek. On is? ...

Az öreg ur bólintott:

— Hogyne? Hát nem emlékszik? A vörösapkásoknál szolgáltunk és az isaszegi erdőben kötöttünk barátságot, amikor ön megszebesült és én ápoltam.

Mátyás ur homlokát dörzsölgette és karikás kék szeméit kutatólag függesztette az esti vendégre.

— Akkor nagyon közel voltam a másvilághoz, — mormogta halkan. — Keresztültfűrt egy bolond golyó. Csakugyan mellettem volt ön akkor ... Ahogy belépett, mindjárt ráismertem, a szeme a régi tüzből ég, mintha semmi sem mult volna el azóta.

Az öreg ur mozdulatlanul ült helyén.

— Beszéljen valamit, hogy élt azóta? Mi történt? Erdemes volt élni? — Halkan mondta ezt és az ernyős lámpát az asztal közepére tette, hogy a fény Mátyás ur arcába essen.

Mátyás ur öreg ráncos kezét egymásba fonta és félig lehunyta a szemét:

— Különös, hogy ön kérdez engem, de én mégis felelek. A háboru után bujdosom erdőben, falvakban és pusztaságokon. Sokszor nagy veszedelemben forogtam és e szomorú években, midőn a börtön és a bitófa fenyegetett, sokszor gondoltam a halálra. De a halál elkerült. Egy pusztá szigetre vettem be magam a Duna közepén. Ott étem és onnan nem mozdultam, amíg esendősebb idők következtek. Akkor kezemből vettem a vándorbotot és elindultam hazafelé.

a személyekhez tartozók, különösen a bizottság elnöke és alelnöke *Sarakov* és *Davidov*, ugyisintén a bizottság titkára *Kovacev*.

London, augusztus 23.

A *Times* élesen elítéli *Ferdinánd* fejedelem rendszerét, s aztán azt mondja, hogy nagyon is indokolt az az aggodalom, hogy ugy a bolgár kormány, mint a fejedelem személyesen nem merészelnek a szófiai terroristákkal szembeszállani. A *politikai gyilkosságok Bulgária tradícióhoz tartoznak*, de sohasem voltak oly gyakoriak a büntetlenek, mint jelenleg *Ferdinánd* uralkodása alatt, aki tekintélyét teljesen aláasta. A hatalmakhoz fordul azután a lap s azt mondja, hogy védjék meg az összeesküvők egy csordája ellen *Romániát*, akiket az *anarkista gyilkosok* egyesületétől alig lehet megkülönböztetni.

Bécs, augusztus 23.

A bécsi román követ a *Neues Wiener Tagblatt*-nak egy munkatársa előtt *Romániának* Bulgária ellen támasztott követeléseit a következő két pontban jelentette meg: *Először*: Katonák tiltásának el a macedóniai bizottságban való részvételétől. *Másodszor*: A bizottság elnöke, alelnöke és titkára tétessenek ártalmatlanná.

A kínai háború.

Budapest, augusztus 23.

A legutóbbi pekingi jelentések úgy szólnak, hogy a városban a harcok már megszűntek és egész Peking meg van szállva. A császári paloták azonban, úgy látszik, nincsenek még a hatalmak birtokában. Harcok azonban lesznek még, ha Pekingben nem is, a Jangce völgyében, ahol kritikusan mondják a helyzetet a táviratok. De Sanghaiba folyvást újabb idegen csapatok vonulnak be s a peking-tiencini vonal szabadon tartása sem ütközik legyőzhetetlen nehézségekbe.

Li-Hung-Csang békeajánlatai végreképp vizszoztasítotaknak tekinthetők. A legutolsó választ, amely határozottan elutasító, a német kormány adta s ennek sulya félreismerhetetlen. A hatalmak nemcsak azért nem tárgyalnak *Li-Hung-Csang*-gal, mert nem tekintik őt autentikus meghatalmazottnak, hanem azért sem, mert a békétárgyalások felajánlása alatt az ismeretes kínai fogások egyikét sejtik, amelynek az a célja, hogy a kínaiakat időt nyerhessenek újabb hadseregek felvonulására. Ez az utóbbi eshetőség azonban szintén nem jelent a hatalmakra nézve komoly veszedelmet. Ami hadereje a kínai kormány Peking körül volt, az részint elmenekült, részint meg van verve. Az erősítések csak *Nankingből* és *Kantonból* érkezhetnek. Már pedig *Nanking* 600 kilométernyire van Pekingtől, *Kanton* pedig — ahonnan a hírdőlet fekte-zászlások igyekeznek a főváros felé — 1200 kilométernyi távolság választja el Pekingtől. Ezek a csapatok tehát a legnagyobb erőfeszítéssel sem érkezhetnek meg egy, illetőleg két hónapnál előbb *Pacsilibe*; addig pedig a ha-

talmak is szállíthatnak oda kellő mennyiségű haderőt, amely könnyen összerakható meg ezekkel a másodrendű és a hosszú utban bizonyára agyonfáradt kínai csapatokkal.

(A pekingi harcok.)

Berlin, augusztus 23.

Gróf *Soden* főhadnagy, a német csapat vezetője most küldte be *Wilhelmshafen*-be a Peking elfoglalásáról szóló következő jelentést:

Pekinget augusztus 15-én fölmentettük. Az 50 emberből álló német kirendeltségből 11 ember meghalt, 15 könnyen s egy veszedelmesen megsebesült.

London, augusztus 23.

A *Morning Post* pekingi tudósítója a Peking fölmentését megelőző eseményekről a következő jelentést küldte lapjának:

Augusztus 14-én a cingli-jámen értesítette a követéseket, hogy békekötés céljából tartandó tanácskozást javasolt. De azért nem engedtek fegyverszünetet. Ezen az éjszakán lövöldöztek az egész ostrom alatt a leghosszabb ideig a követéseket. Az ágyúzás teljesen tizenkét óráig tartott. Még augusztus 13-án a cingli-jámen azt kérte, hogy bocsássuk meg a tanácskozásról való elmaradását, mert nagyon el vannak foglalva. Később értesített bennünket a cinglijámen, hogy megtiltotta a követések ostromlását. Akik e parancs ellen cselekednének, azokat a haditörvényszék elé állítja. Mindazáltal a követéseket azonnal hevesebben ostromolták mint bármikor. Sok granát a követési épületekbe esett. Augusztus 15-én ezeröttszáz amerikai megostromolta a császári palotát s négy belső udvart elfoglalt. Nemsokára amerikai lobogó lengett a császári lakás ormán. Az amerikaiak hat halottat vesztettek, köztük *Relly kapitányt* s volt husz sebesültük is. Az udvar augusztus 13-án nyugati irányban elmenekült. A császári bankot kifosztották.

Washington, augusztus 23.

Conger amerikai követ táviratozza Pekingből 19-iki kelettel, hogy a császári palotán kívül most már az egész város meg van szállva. Azt hiszik, hogy legrovidebb idő alatt beveszik a palotát is. A hittérítők egy része elment Pekingből, néhányan azonban az itt összegyűlt keresztény menekülőknel maradtak, akiknek száma körülbelül ezer.

Pétórvár, augusztus 23.

Lenevics tábornok táviratozza a hadügyminiszternek *Csibuból* 21-iki kelettel, hogy az orosz katonák 14-ére virradó éjjel két óraker ostrommal bevették Peking keleti kapuját s így az első volt, akik a városba benyomultak és zászlajukat a város falára tűzték. A bombázás a kapu előtt tizenegy óráig tartott. A csapatok élén *Vasziljevski* vezérőrnagy, az elővéd parancsnoka és *Modl* ezredes, a lövészerred parancsnoka lépett a város falára. Az orosz csapatok azután elsáncolták magukat, miközben a kínaiak, akik az obszervatóriumot és más tornyokat tartottak

megszállva, erős keresztútba vették az orosz csapatokat, amíg az orosz gyalogság és tüzérség ki nem szorította őket hadállásaikból. *Vasziljevski* tábornok, *Modl* ezredes, továbbá öt más tiszt és 102 katona megsebesült, *Antikov* ezredes és 20 katona elesett. A szövetséges csapatok Peking többi kapuját ostromolták, még aznap bevették és bevonultak a városba. A kínai kormány elmenekült. A követéseket nagyon nehéz helyzetben találtuk. Naponta lövéseket váltottak a kínaiakkal, akik különösen az utóbbi napokban kétszeres erővel támadtak és Peking bevétele napján nagy kárt tettek valamennyi követésben. Az orosz követésben öt ember esett el és husz megsebesült.

Berlin, augusztus 23.

A Wolff-ügynökség jelenti *Takuból* 20-iki kelettel: A pekingi német védőrség parancsnoka azt táviratozza, hogy a védőrségből tizenegy ember elesett és tizenhat megsebesült, az utóbbiak közül egy súlyosan.

Berlin, augusztus 23.

A pekingi német ügyvivő hivatalosan jelenti, hogy e hó 14-ikén a fővárost orosz, japán, angol és amerikai csapatok felmentették. Ezt megelőzőleg a 13-ikéről 14-ikére virradó éjjel a kínai csapatok még egy utolsó dühös támadást intéztek a követések ellen. A vérelem alatt egy német elesett. A leg-erősebb ellentállásra az oroszok és japánok találtak az északi kapunál, míg a kínai várost az angolok és amerikaiak gyorsan bevették. Délben ezek azután megjelentek a követések negyedében. A kínai csapatok visszavonultak a császárvárosba. A lakosság egykedvűen viseli magát. A szövetséges csapatok megszállták a császárváros bejáratát.

(A békétárgyalások.)

Berlin, augusztus 23.

A Wolff-ügynökség jelenti: *Li-Hung-Csang* alkirály a szövetséges csapatok visszavonását és a békekalkudozás megkezdését kérte, a mire a német kormány azt válaszolta, hogy nem bocsátkozhatik tárgyalásba, mert kínai részről senki sem kapott kellő fölhatalmazást.

Brüsszel, augusztus 23.

A nagyhatalmak a kínai akció dolgában a következő követeléseket állapították meg: 1. Tuán hercegnek, *Lipingheng* tábornoknak, továbbá a cingli-jámen tagjainak, akik a boxer fölkelést támogatták, szigorú megbüntetése. 2. A régens-császárnéval a tróntól való megfosztása. *Kuang-Szu* megmarad tovább császárnak, de európai ellenőrzés alá helyezik. 3. Pekinget és a kínai birodalom más pontjait a rend fenntartása végett egyelőre katonailag megszállva tartják a hatalmak.

Washington, augusztus 23.

Chaffee táviratott küldött a kormánynak, amely megerősíti azt a hírt, hogy Pekingben tel-

Nem tudtam, hogy élnek-halnak-e azok a jó öreg emberek, akiket szerettem. Egy ilyen este érkeztem haza... Eppen ilyen csendes és buszsi idő volt, csakhogy még világosabb. És ilyen volt minden. A gaz benőtte az udvart, az eső befolyt tán a házba és kóbor kutyák bitangoltak az udvaron. A szél egy varjúfészket lógatott a nyárfán, amit én kisfiú koromban ültettem.

Beléptem az udvarra, sehl sem találtam senkit, mindenütt kopár csend, elhagyottság, por és szuette butorok. A ház végében ült egy öreg asszony. Megismertem, a dajkám volt valamikor, de ő nem ismert meg. Meg se mozdult a gerendáról, amelyen ült és varrogott valami férfiruhát. A vén asszony neve se jutott eszembe. Ha tán nevéen szólított, akkor megmozdul és tán rám ismer. Tovább mentem az elvadult kertbe. A domboldalon óriási sárgatökök ragyogtak az alkonyi napban: ez volt minden növényzet a kerben. És a tökök között, a porban egy rongyos bekecsű öreg ember ült: az apám. Talán éppen úgy nézett ki, mint én mostan... (De mégis másképp.) Megszólítottam, akkor mosolygott és a sárgatökökre mutatott: „Úgye-e szépen nőnek? Nemsokára akkorák lesznek, hogy meg se lehet őket mozdítani!” A sárgatökök valóban óriások voltak és kérkedve ragyogtak zöld leveleik között, mintha hozzáam szólta volna: „Mi, mi vetted el az apád eszt! A tiedet is elveszszük, ha itt maradsz!” Abban az időben sokan voltak olyanok, akik a tök növesztést lesték, mert egyebet nem csinálhattak. Az anyám után nem is mertem kérdezősködni, úgy se felelt volna senki. Mielőtt elbucsztam volna a szülei háztól, próbáltam az apámmal beszélni. De mikor megmondtam neki, hogy ki vagyok, feigrótt a porból és keréket oldott. Elrejtőzött az erdőben és nem lehetett onnan kicsalogatni. A vén dajka az apám ruháit varrogatta a gerenda szélén, fel-

se pillantott, mikor mellette elhaladtam. Elmentem... Erre, — felfelé az országoton és a hegyről sokáig néztem a roskadt udvarházat és szerencsétlen lakóin gondolkodtam. Erre, — felfelé...

Mátyás ur egyszerre elhallgatott és ijedten nézett körül. Az ősz vendég még mindig mozdulatlanul ült szemben velem és szenvedélyes barna szemei ragyogtak.

— És aztán, tovább? — kérde az öreg ur. Mátyás e keserű visszaemlékezések alatt lehorgasztotta a fejét és csapzott felér haja homlokába hullott. Remegő hangon folytatta:

— Aztán? Évek mulnak, és én asszonyval jöttem ide vissza, amikor mindenki a föld alá költözött, akik addig itten éltek. Sok év után, mert a sárgatökök még sokáig nőttek óriásokká és vén dajkám a gerenda szélén mindig varrogott. Mikor az asszonyval idejöttem, már akkor minden csendes volt... Külföldön kóboroltam és külföldön nősültem. Egy szőke és német nő volt a választottam. Igen szegény volt, igen szegény voltam én is, — kézimunkával kerestük a kenyerünket, — éppen egymáshoz illtünk. Am csak addig, amíg ide jöttünk. Mert ez szép vagyon volt, az én hajam deresedett, nőm pedig szép volt és ifju. Kapumat kinyitottam, hogy mindenki idejőjön, aki csudálni akarja nőmet és poharat akar üríteni velem. Hahó! A hintók jöttek és a vig cimborák itt nyűszögtek. Az udvaron akkor rózsák nyiltak és a vaddal dus erdő puskaropogástól visszhangzott. Vig élet volt az! Szőke asszonyom a vig cimborák kedvéért magyarul is megtanult; most is hallom hangját, ahogy a poharak összeesendültek és a cigány tust húzott: éljen a haza! Ezt kiáltotta és én voltam a legboldogabb ember. Csak néha, borus éjjeleken kísértett a gondolat, hogy gyermekünk nem volt. Akinek örülni lehetne, aki a vig cimborákat innéh elzavarná, és csendessé, és boldoggá tenné a vén

udvarházat. És tán ez volt az oka, tán a vig cimborák, hogy szőke asszonyomtól, akivel a szegénység kenyerét egykor boldogan ettük, elhidegtültem. És ő is. Míg egy napon titkon elhagyta házamat. Hogy kivel ment el, hová repült a szőke nő: soha se próbáltam megtudni. Kapumat bezártam, és az udvar rózsáit leszárgattam. A vig cimborák ezental hiába zörgettek ajtómon: öreg inasommal tüztünk a téli estéken, és nyáron sárgatökököt ültettünk a homokos domboldalba. Sárgatökök... Az élet így ment simán, események nélkül. Télen tüztünk, nyáron óriások neveltük a sárgatököket. Most már nincs semmi... semmi...

Amig az öreg ur beszélt, fejét mellére esügesztette és hangja mindig halkabb lett.

— Most már nagyon öreg is vagyok... mormogta lassan. Senkim és semmim nincs. Az életem elmúlt. Utánam nem jön senki. Boldogtalan voltam.

A szék karjára ojtette ősz fejét és nagyot hallgatott. Az ismeretlen egy pillanatig még várt, hogy tán szólani fog. De az öreg ur hallgatott. Az ismeretlen csendesen felemelkedett és az egyhanguan ketyegő kakukos órához lépett. Megállította a mutatóját, mielőtt az óra nyoleat ültet volna. Aztán eloltotta az asztalon álló lámpát és lassu lépésekkel lement az ambitus lépcsőjén. Majd elhagyta a házat.

Osiga, a rémlusta inas egy félóra mulva megjelent az ambituson, hogy vacsorázni hívja urát, de hiába költögette.

Kocsink lassan haladt a lejtős országoton, az unghi berkek zuztak a hegyoldalakban és a roskadt, vén udvarház elmaradt mögöttünk; a történetét utitársam mesélte el és hozzátette, hogy az az esti látogató bizonyosan a halál volt.

jes khaosz van. Nines ott kormány, amelylyel tárgyalni lehetne. Chaffet utasították, hogy értesítse a kormányt, vajjon a mandu-császárok sírjának megszentelése ajánlatos volna-e, mert Anglia ezt az eljárást valószínűleg ajánlani fogja.

London, augusztus 23.

A *Daily Chronicle* jelenti Washingtonból tegnapi kelettel, hogy az *Egyesült-Államok* kormánya a következő választ fogja adni a kínai követnek:

Mindenekelőtt *bebizonyítandó*, hogy Kínának olyan koránai van, amely a mostani zavarokat meg tudja szüntetni. Az *ellenségeskedések megszüntetése* az amerikai kormány is érintkezésbe lép *Lü-Hung-Csanggal*, hogy vele *tiszteletes békét* kössön. *Addig azonban az amerikai csapatok Pekingben maradnak.*

(A Jangce völgyéből.)

New York, augusztus 23.

A kínai *American Association* táviratozza Sanghából, hogy a Jangce völgyében a helyzet egyre kritikusabb. Katonai körök becslése szerint 15.000 emberre van szükség, hogy Sanghait meg tudják védeni. A kormányt rá kellene bírni, hogy azonnal küldjön oda segítőcsapatokat. A táviratot átadták a külügyminisztériumnak.

Köln, augusztus 23.

A *Kölnische Zeitung*nak egy berlini távirata jelenti: Minthogy most már Japán is küldött hadihajót száraztöldei kirendeltséggel Sanghaiba, most már az *összes szövetséges hatalmak* képviselve lesznek a Jangce völgyében. *Franciaország és Anglia* egyszerre küldötték csapatokat, míg *Németország* egyelőre lemond a további intézkedésekről. A *Kölnische* határozottan ellene fordul annak a követelésnek, hogy Németország területet szerezzen, amely a Jangce völgyénél a torkolatot dominálja. Az ilyen politikának, ugymond, a kormány mindig ellene lesz.

Páris, augusztus 23.

A sanghaji francia konzul táviratozza 20-iki kelettel: A város nyugodt. A *francia* csapatoknak telepünkön való partraszállása baj nélkül ment végbe és nagyon jó benyomást tett.

A bankauai francia konzul jelenti tegnapi kelettel: E hó 20-án megkísérelték a vám-bank-épület felgyújtását, de az alkirály parancsára tett gyors intézkedések megghiúsították a kísérletet. A főcinkost letartóztatták, két bűnrésztet lefejeztek. A hatóság különféle iratokot kobozott el, amelyek összeesküvésről és egy titkos társaság léteéről tesznek bizonyosságot.

Berlin, augusztus 23.

A Wolff-ügynökség jelenti: A cirkáló-hajóraj második tengeranya jelenti *Takuból* e hó 20-iki kelettel: Hecht, a Herta parancsnoka, e hó 18-án reggel kíséretével Matonba érkezett és délben tovább utazott. Az előrehaladást az erős áradás és a magas vizállás nagyon megnehezíti. A Madai-zásóálj 18-án este igen fáradságos menetelés után elérkezett Yangcuba.

Sanghaj, augusztus 23.

Hangkuban több gyújtogatás fordult elő: a lakosság azonban azért nem nyugtalanodik. A Sanghaiban és Wusungban lévő hadihajók száma mindössze 27, összesen 7900 löny legénységgel, de valószínűleg még több hadihajó érkezik oda. E hó 28-án Sanghaiban Peking eleste alkalmáról kivilágítást rendeznek.

(Harc Tiencin mellett.)

Washington, augusztus 23.

Remy tengeragnak egy 20-án kelt kábel-távirata jelenti: A 6. amerikai lovasezred és körülbelül 400 löny angol és japán katonaság tegnap reggel Tiencintől nyolc mérföldnyire *szétvert mintegy ezer bozert*. Száz kínai elesett.

(A nemzetközi vezérkar.)

Páris, augusztus 23.

A *Gaulois* jelentése szerint Marchand alezredes tagja lesz a kínai nemzetközi vezérkarnak, vagyis főnöke lesz annak a nyolc tisztből álló csoportnak, amelyet a francia kormány gróf Waldersse vezérkarához bocsát. Ugyanannyi tiszt képviseli a többi hatalmakat is a vezérkarban. Marchandnak és társainak az lesz a feladatuk, hogy állandó közvetítő kapcsolatot alkossanak a főparancsnok és az egyes hadtestek között. A nevezett lap hozzátesszi, hogy Voyron tábornok elutazásakor semmit sem tudott erről az új hadi intézményről.

A *Matin* szerint egészen komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a nemzetközi expedíció

hadtest vezérkari főnökeinek dolgaival egy francia hadosztálytábornokot bizzanak meg. Állítólag *Négrier* tábornokot szemelték ki erre a feladatra. A nevezett lap megjegyzi azonban, hogy ez csak híresztelés.

Páris, augusztus 23.

A hatalmak megengedték Franciaországnak, hogy a kínai csapatok főparancsnoka, gróf *Waldersse* mellé egy tisztet küldjön vezérkari főnöknek. Erre az állításra *Négrier* tábornokot szemelték ki, aki most teljesen a kormány pártján van.

(Kegyelet.)

Fola, augusztus 23.

A tengerész-templomban ma reggel 9 órakor *gyászmise* volt a Kínában elesett *osztrák-magyar tengerészekért*. Jelen voltak az összes szolgálatban nem lévő tüzskari és főtisztek, tengerész-hadapródok, tengerészeti lelkészek, hadbírák, orvosok, hivatalnokok és a szolgálatban nem lévő tengerészlegénység, továbbá a közös hadsereg és a landwehr tisztjei, a polgári hatóságok és nagyszámu közönség. Egy zászlóalj katonaság is kivonult az ünnepre. A templom közepén virágokkal és koszorúkkal borított ravatal állt. Az egész koszorúnak ez volt a felirata:

A cs. és kir. haditengerészet — a Kelet-Ázsiában elesett bajtársaknak.

Ott volt továbbá a Kaiser Karl VI. és a Radetzky hadihajók parancsnokainak és tisztikarának a koszoruja, a tengerészeti kaszinó koszoruja és a tengerészeti mérnöki kar koszoruja. A rekvium alatt a kikötőben veszteglő hajókön félfárbocra eresztették a lobogót.

A Radetzky kikötő-örhajón a gyász-ünnep megkezdésekor és befejezésekor ágyuk dörögtek.

Trieszt, augusztus 23.

A San-Antonio-Vechio-templomban ma délelőtt *gyászmise*t tartottak *Thomann* fregattkapitányért és a Kínában elesett többi osztrák-magyar tengerészt. A gyász jelvényeivel díszített templom közepén hatalmas ravatal állott az osztrák-magyar haditengerészet lobogójával borítva. A ravatal körül tengerésztisztek álltak őrt. Az egész templomön végig az osztrák-magyar tengerészkülönítmény matrózai álltak sorfalat. Jelen volt *Thomann* kapitány családja, *Dell Adams* sorhajókapitány, a tengerészeti kerület parancsnoka a tengerészet tisztjeivel és parancsnokaival, gróf *Goes* helytartó több helytartósági tanácsossal, *Kindinger* tartományi főtörvényszéki elnök, a hatóságok fejei, a Lloyd igazgatói, a községtanács, a görög főkonzul, az *Amphitrite* angol királyi yacht parancsnoka és tisztikara és végül nagyszámu közönség, köztük sok gyászruhás asszony.

Az istentisztelet alatt a kikötőben lévő hajók félfárbocra eresztették a lobogót.

(Az orosz-kínai határharc.)

Pétervári, augusztus 23.

A hivatalos lap jelenti: *Grodokov* tábornok táviratozza 20-iki kelettel, hogy *Renencamp* tábornok 16-án elhagyta a kis Csingán-hegység szorosát, Szjavanig üldözte az ellenséget, 17-én előnyomult egészen *Monakheig* és folytonos szerencsés csatározás után lovasságával *Karolcsánon* át *Mergen* város elé ért, mire a tüzérség két ágyuvázzal megkezdte a gyalogsággal megszállott erőd ágyuzását. Egy órai harc után az oroszok csaknem veszteség nélkül bevették *Mergent*. Az ellenséget üldözöbe vették. Az ellenségnek sok vesztesége volt. Három lovasszázad a harcban három ellenséges ágyút vett el, később pedig még nyolc ágyút, 700 puskát, fegyvereket, lövészerkeket és az egész tábornot ejtette zsákmányul. Egy lovasszázad az ellenség üldözöbe közben 150-nél több kínai embert ölt meg. A gyalogság és a tüzérség bevouult *Mergenbe*, a lovasság pedig tovább rekognoszálta a Nonnin folyó mentét. *Renencamp* hadoszlopát tizenkét nap alatt az egész vidéket megtisztította az ellenségtől és husz ágyút zsákmányolt. Az oroszok egész vesztesége a következő: elesett 2 tiszt és 12 kozák, megsebesült 3 tiszt és 30 közlegény.

(Atrocitások.)

Berlin, augusztus 23.

Az *Eiberfelder Generalanzeiger* egy tengerész-katonának Kínából július 1-én szülőföze Westfaliába intézett levelét közli, mely a maga egyszerűségében igen szemléltető képet nyújt a Tiencin mellett folyót borzalmas harcokról. A katonát ez írja:

Minden kínait, akit csak láttunk, lelőttünk. Ameddig a szem láthatott, *csupa kínai halottal* volt borítva a mező. Ez a harmadik ütközet volt, melyben résztvettem. Másnap el akartuk szállítani azokat a halottjainkat, akik egy héttel azelőtt elestek. De mennyire megrémültünk, mikor a halottakat megláttuk! A kutya kínaiak *valamennyinek*

levájták a fejét és a kezét és mindentől kifosztották őket, még a fehéromút is lehúzták róluk. Hadnagyonnak, aki szintén elesett, lefosztották a húst a testéről, úgy, hogy pusztá csontváz volt és csak a eszímájáról ismerhettünk rá. *Mi e kutyának bosszút esküdtünk és mindent a levegőbe röpítettünk.* Isten további győzelmekre fog bennünket segíteni".

(Vilmos beszéde.)

Köln, augusztus 23.

A *Kölnische Volkszeitung* egy tiszt levele nyomán *Vilmos császárnak egy második beszédéről* is hír ad, melyet a hajóra szálló tisztekhez intézett.

A katonák — mondá a császár — komoly *utra* indulnak, melynek következményei be nem láthatók. *Kezdeté lehet az egy háborúnak, a Kelet és Nyugat közt.* Az utóbbi egyetértőleg jön el, hisz oly népek is egyesültek e célra, melyek a látszat szerint mint ellenségek állnak egymással szemben.

A császár felhívta a tiszteket, hogy *álljanak bosszút* a Németországon elkövetett gázsáért, és aztán így folytatta:

„Az első gond a csapatok egészségének fenntartása legyen. Csak forrázt vizet szabad használni. Nehéz a loányg beszerzése, de remélhető, hogy ebben Amerika segítségre lesz. A kínai természetből gyavamint a kutya, de ravasz. Különösen kisebb elkülönített csapatoknak kell fokozott éberséget kifejteniök. Kíméljék az ellenséges lakosságot, de legyenek kíméletlenek azokkal szemben, akik fegyverrel a kezükben lépnek önökkel szembe.”

Aztán a parancsnokokhoz fordulva ezeket mondotta a császár:

„Tegyenek nekem naponkint jelentést. Engem minden kicsiség érdekel. Mindent fontosnak tartok, hogy tisztán lássak. Még az is fontos, ha azt jelentik: Semmi újtság.”

(Egy kínai követ a háborúról.)

A Péterváriban és Bécsben akkreditált kínai követ, *Jang-Ju*, levelet intézett az európai békemozgalom vezetőjéhez, báró *Suttnerhez*, mely így szól:

Kedves báró!

A házbamb történt eszomori események gyakran jutatták eszembe a békemozgalmat és vezetőit, akiket Hágában megismertem. Meg vagyok győződve, hogy bár ön *quantité négligeablenak* nevezi is a békebarátokat, a győzelem végre mégis övek lesz. Az ö kőrökből for a világosság kiáradás és egy szikra is elegendő lesz, hogy az öök béke világítótornyát kivilágítsa. Bár az agyu és a kard mihamarabb ekévé változnék! A békebarátok szent kötelessége, hogy ügyükért harcoljanak és semmi által magukat buzzalmukban ellankasztani ne engedjék.

Boldog volnék, ha nézeteim publikálása révén az ön által elvált humanus művön lendíthetnék.

Hivatalos minősítésemben, valamint tanulmányutaimon meglátogattam az amerikai Egyesült-Államokat, Perut és a többi dél-amerikai államokat, továbbá az osztrák-magyar monarchiát, Németországot, Hollandiát, Japánt és Oroszországot. A hol oszakt voltam, mindenütt tanulmányoztam a népek szokásait, de különösen a katonai, kereskedelmi és mezőgazdasági intézményeket, melyeket a legmagasabb színvonalon találtam. Az ezen a téren tapasztalt intézkedéseket, amennyiben a mieinktől különböztek és jóknak bizonyultak, feljegyeztem, hogy hazámnak hasznára fordítsam.

De az egyes népek versengése és féltékenysége ártalmára van intézményeik tökéletességének. Óhajtam, hogy a világ minden népe ez erzelmek főlé kerekedjen, jó egyetértésben éljen egymással és ezzel az általános béke biztosítsa volna.

A Kína és az idegen hatalmak között fennforgó viszály oka nyilván a kölcsönös félreértés. Meg vagyok róla győződve, hogy Kínának és a hatalmak bármelyikének eszéagaban sem volt megzavarni a békét. A zavarokat főleg a *kínai tisztviselők hazugsága* és a katonaság fejének balgasága okozta. Ideje volna tehát, helyreállítani a békét, mert a háborus állapot nemcsak Kínát tenné tönkre, hanem a nemzetközi békét és ennélfogva az egész emberiséget is veszélyeztetné. Reményem, hogy az államok sorsának intező ezt nem tévesztik szem elől.

A jelenlegi viszálykodás gyökere a kínai ösdiságnak gyűlölete a kereszténység iránt. Kétségetlen, hogy a misszionáriusok célja jó és dicsőreates, de a copios kínaiak semmi áron sem tagítanak valásuktól. A keresztény hitre tért kínaiak jobbara a nép salakja, kik az új hit öve alatt büntényeket követnek el és a hitérióknél keresnek védelmet.

A kínaiak épp oly kevéssé akarnak a keresztény vallásra áttérni, mint amennyire az európaik nem óhajják a Konfuciusz tanait elismerni.

Személyes véleményem szerint, Kína és a hatalmak között a kereskedelmi összeköttetéseket annyira ki lehet terjeszteni, amennyire csak jól esik, de ami a vallás kérdését illeti, célszerű lenne mindkinek vallását tisztelőben tartani; ez volna a leghelyesebb mód arra, hogy a jövőben a konfliktusokat elkerüljék.

Nem tudom, hogy az idegen kormányok belátják-e ennek a helyességét, hogy a vallási dolgokban teti eddigi törekvéseikről lemondjanak.

Azt hiszem, minden kérdésére feleltem és biztosítom, hogy én mindig örülni fogok, ha önnek szolgálataira és használatára lehetek.

Fogadja stb.

Jang-Ju, kínai követ.

A délafrikai háború.

Budapest, augusztus 23.

Az angolok réme, a *Hosszu Tomnak* nevezett boer ágyú ismét szerepel. Ezzel röviden meg van mondva az, hogy Lord Roberts korántsem végzett még a boerokkal és akármennyit szállított is el közülük Ceylonba, még folyvást elég boer csapat maradt otthon arra, hogy az angoloknak — mint maguk is megvallják — súlyos veszteségeket és rendkívül sok kellemetlenséget és bajt okozzanak. Lord Roberts jelentései meglehetősen önbizalmat árulnak ugyan el, de ezekből is erősen kiviláglik az angolok súlyos helyzete. Mai távirataink a következők:

(A harctérről.)

Pretória, augusztus 23.

Buller hadereje Twyfelarból Vanwykslei felé nyolc mérföldnyire észak felé nyomult előre. Az ellenség utját állja az angolok előnyomulásának. Több ízben esetepatéra került a dolog. *French* szintén előnyomul Vanwykslei felé.

London, augusztus 23.

A *Daily Mail* jelenti Durbanból, hogy a boerok Ingogo közelében fölláttatták a *Hosszu Tom*-ot s az ingogói vasutit hidra irányították. A *Standard*nak jelenti Durbanból, hogy a Ladysmith felé vivő vasutat *Hattingspruit* mellett tegnapi virradó éjjel megrognálták, minek következtében egy tehervonat kiskilott.

London, augusztus 23.

Lord Roberts jelenti Pretóriából e hó 22-ikéről: *Buller* jelenti, hogy hadosztályai tegnap Vanwyksleibe, Belfastól délre 15 mérföldnyire nyomult előre, miközben vagy 20 embert vesztett.

Faget jelenti Hannakraalból, hogy *Baden-Powell* tegnap egész nap *útközben* állott *Grobler* parancsnok utóhadával. *Grobler* a Pinaar-folyótól keletre visszaiűzték. *Baden-Powell* ott tegnap este megszállta a vasuti állomást. Az útközlet folyamán *zavarodás* keletkezett, melyben a rhodéziai ezred súlyos veszteségeket szenvedett. *Spreckley* ezredes és négy ember elesett, egy hadnagy és hat ember megsebesült. A boerok számos halottat és sebesültet hagytak hátra. Az ellenséget *Plumer* és *Hickman* üldözi.

Meglehetősen bizonyosnak látszik, hogy *De Wet* reménytelennek tartja, hogy ágyúkkal és kocsikkal kelet felé vonulhasson és hogy ezért néhány lovas emberrel ismét átkelt a Magalus-hegyen, hogy az Oranje folyó vidékére visszatérjen. Egészen más viszonyok közt fog oda megérkezni, mint amelyek közt *Bethlehem* elhagyta. Akkor 2000 embere és 6-8 ágyúja volt; azonkívül *Prinsloo*t 5-6000 emberrel hátrahagyta *Bethlehem*ben, akik közül a legtöbb most utban van Ceylon felé. Az ágyúk legnagyobb részét elásták. *De Wet* személyes kísérete nem lehet több 300 embernél.

Steyn hír szerint egy kis védőrséggel átkelt a Pinaar folyón, hogy *Krugger*tel *Machadodorp*nál találkozzék. Ez a hír különböző forrásokból ered.

Egy boer osztag tegnap *Newcastletől* északra nyolc mérföldnyire levegőbe röpített egy hidrésztetet és szétrombolta a vasuti síneket *Newcastletől* délre 30 mérföldnyire.

Carrington jelenti, hogy előérsei tegnap *Ottoshoop* közelében ismét *útközbe* bocsátkoztak az ellenséggel.

(Krugger kiáltványa.)

London, augusztus 23.

A *Daily Express*nek jelenti *Lourenço-Marquezból* tegnapi kelettel:

Krugger elnök kiáltványát bocsátott ki, amelyet *Roberts* legutóbbi proklamációjára adott válasznak tekintenek. Az elnök kiáltványa azt mondja, hogy hiába tennék le a boerok a fegyvert, mert *Roberts* kijelentette proklamációjában, hogy *mindazokat a boerokat, akik tizenkét évvel idősebbek, foglyoknak tekintik és Szent Iona szigetére viszik. Hiábavaló lenne az is, ha elhagynák kommandóikat, mert minél inkább közelednek ültvényeikhez, annál közelebb jutnak Szent Ilnához.*

— BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 31-én új előfizetési és nyitási a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásukkal a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

HIREK.

Töprengés.

Milano, augusztus 23. *Martelli* ügyvéd, a milánói ügyvédi kamara elnöke elvállalta *Umberto* király gyilkosának, *Brescinok* védelmét.

Martelli szól magában:

— Elvállaltam. Most már mindegy. Legyen vége a töprengésnek, urrá lettem nyugalmam felett. Kinos pár éjszaka volt, valljuk be őszintén.

De el kellett vállalnom. Nem tehettem másként. Hogy miért is kellett ennek a gaz fiúnak Monzába kerülnie? Nem végezhette volna dolgát jobban, sokkalta jobban Rómában! Ott el se fogják talán a nagy tömegben. Avagy, ha elfogják is, mi közöm nekem a védelméhez. Milyen élvezettel olvastam volna, hogy hivatalból kirendelték a római kamara elnökét védőnek. Vajjon ő elvállalta volna? Bizonyára. De talán még se? Oly közel a királyi udvarhoz s egyszerre annyira eltávolodni!

Az én sorsom el van döntve. Szent igaz, hogy belőlem nem lesz királyi tanácsos. Pedig Isten látja lelkeket, lojalis, hü alattvalója voltam mindenkor a savoyai háznak. Beesületben öszültem meg s a királyhűség nem volt utolsó erőnyem. És most? Mivé lettem öreg napjaimra? Akár új névjegyet nyomtathatnék, amelyeken csak ennyi áll: *Bresci védője*. De még ez is fölösleges. Hiszen újjal mutat majd rám az utcagyerek is és megbökvén szomszédját, mondja:

— Ez védte a király gyilkosát!

Indexre kerülök az udvarnál, családomb neve bélyegzett lesz s egy sorban említenek a királyi ház legádázabb elleneségeivel. Mert védenem kell *Bresci*t. Nyilvánosan, az ország színe előtt kell majd szépítenem tettét és fölmentést kérnem számára. De nem, ezt nem fogom tenni! Valami nagyot, szokatlant fogok cselekedni. Odaállok majd ünnepi togásban az esküdtek elé és *Bresci*re mutatta feljűk kiáltom:

— Védennem kellene ezt az embert; száználmat kellene iránta ébresztenem, de nem teszem. Legyen átkozott ez a vadállat; ítéljék el, polgártársaim és mondjátok ki rá a legsúlyosabb bűnhődést, amiért a legjobb királyt megölte...

A lapok különkiadásokat adnak majd és ökölnyi betűkkel tárgyalják a szenzációt. A király hozzám küldi szárnysegédét és üdvözöl; talán rendjelet is kapok és a *Martelli* név arany betűkkel íródik bele a savoyai ház történetébe.

És *Bresci*? Mit szól majd ez a nyomorult gazember? Hogy megcsaltam, kijátszottam. Akad valaki, akire nyugodt lélekkel rámondhatja ő is, hogy beestelen. És én vagyok, a milánói ügyvédi kamara elnöke. Hát egész életem csak álszenteskedés volt? Öreg napjaimra szegjem meg a szent esküvést, amelyet ifjúi hévvel fogadtam pályám kezdetén? Hogy minden nyomorultat, segélyre szorult istápolni fogok az igazság szent nevében. Megtagadjam mindazt, amit egy életen át alkottam. Szegényvédelmet, rabszolgélyezést s a modern kriminalisztika minden refinált jótéteményét. Megtagadjam a védelmét egy embernek, aki őt, csak azért, mert áldozata véletlenül király volt. Az én királyom s az ő királya is. Nem, ezt nem teheti *Martelli*, aki annyit szónokolt az ügyvédi hivatásról, a védő feladatairól s aki annyiszor vágta szemébe az államügyésznek, hogy a vád képviselője nem hódéra az államnak, hanem keresője az igazságnak.

Védni fogom *Bresci*t. Nem az anarkistát, nem is a gyilkost. Az embert, a megtévelyedt, rossz utra térített, fanatikus rajongót. Aki hazát, szülőt és Istent is elrugva magától, új hitnek esküdött örök hűséget.

És talán lesznek, akik megértik *Martelli*t, aki nagyon szerette a királyt, de papja volt az igazságnak is.

K-os.

Budapest, augusztus 23.

— Személyi hír. Bécsből jelentik, hogy *Szögyény-Marich* László berlini osztrák-magyar nagykövet ma reggel csóói birtokára utazott.

— A király Bécsben. Bécsből jelentik nekünk, hogy a király eddigi rendelkezése szerint szeptember 3-án érkezik vissza Bécsbe és ott marad a galicini hadgyakorlatok kezdetéig.

— József főherceg szemleutja. *József* főherceg *Alsuthról* holnap, pénteken reggel Budapestre jön. Innét tovább utazik, hogy folytassa honvéd-főparancsnoki szemleutját a tiszántúli megyékben.

— Erzsébet királyné emléke. A magyar nők *Erzsébet* királyné emléket szombaton, e hó 25-én délelőtt 10 órakor szentelik be a bécsi kapucinusok templomában. A beszentelést *Vasary* Kólos bíboros hercegprimás akarta végezni, de gyengélkedése következtében nem utazhat föl Bécsbe. A hercegprimás képviselőtében dr. *Kohl* Medárd pápai praelátus, esztergomi kanonok ma reggel Budapestről Bécsbe utazott. A harminc tagu hölgybizottság, emőkei *Emich* Gusztávné vezetésével, holnap utazik Bécsbe.

— Jó kezekre bízák *Nikitát*. A fekete hegyek urának legutóbbi olaszországi útja szomorú ut volt. Azért ment oda, hogy részt vegyen *Umberto* király temetésén, hazatérőben azonban érdekes eset történt meg vele. Bariban, a kikötőben sétált, hajójára várakozva, amikor egy *Veronica* nevű rendőrtiszt, akire az a feladat volt bízva, hogy vigyázzon a *Nikita* testi épségére, a sétáló fejedelemre mutatta, odakiáltott a tömegnek:

— Ide mellém három-négy magamfajta ember! Dobjuk be ezt a vén embert a tengerbe.

A vén ember elsápadt s kirántotta a kardját, hogy védekezze a három-négy ember ellen. Erre azonban nem volt szükség, mert a tömeg megrohanta a rendőrbiztos, lefogta és folytonos ütlegetés közben bevitte a posztjára. Hogy éppen a rendőrbiztos akarja a tengerbe fojtani a gondjaira bízott fejedelmet, ez kissé sok már az anarkhiából.

Margit királyné *Nikitának* ajándékozta *Umberto* király vadászlevegőt, *Viktor* Emánuel király pedig a legpompásabb szarvasagancsot adta neki emlékül elhunyt apja gyűjteményéből. Mikor *Macehi*, *Umberto* király volt kormányzója, átadta a fejedelemnek *Margit* királyné ajándékát, *Nikita* személyesen tüzte fel neki a Danilo-rend lovagkeresztjét. Mielőtt *Nikita* Rómát elhagyta, titkára által pompás koszorút tétetett *Umberto* szarkofágjára, melynek szalagján a következő felirás volt: „*Moi et ma Tehernagora nous t'aime-rons toujours! Nicolas.*”

— Japán főerdőtanácsos Budapestben. Dr. *Shiga* T. japán eszszári főerdőtanácsos *Tokióból* fővárosunkba érkezett, hogy hazánk mezőgazdasági és erdészeti szakoktatási viszonyaival megismerkedjék. Az érdekes vendég, ki a német nyelvet is meglehetősen beszéli, jelenleg a földmívelésügyi minisztérium erdészeti főosztályában az erdészeti adminisztrációt tanulmányozza, azután a besztecebányai erdőgazgatóság kerületében az ottani erdőgazdasági viszonyokat, *Selmecbányán* pedig az erdészeti akadémia szervezőtét és az erdészeti szakoktatást fogja tanulmány tárgyává tenni. — *Daranyi* Ignác földmívelésügyi miniszter a tudós vendéget ajánló levelel látta el, azonkívül az említett igazgatóságokat utasította, hogy neki a kivant felvilágosításokat megadják. Kalauszul a miniszter egy erdészeti rendelt mellé.

— Harmónó éves találkozó. Dr. *Katona* Béla koronaügyész-helyettes, *Bakay* Mihály ügyvéd városi tiszviselő, *Klem* Gyula ügyvéd, városi *Szabó* László királyi ítélő táblaí bíró felkértik azokat a tanuló-társait, akik a kecskeméti református gimnáziumban 1870-ben velük együtt tettek érettségi vizsgát, hogy a szeptember 9-ikén délelőtt 10 órakor a kecskeméti református kollegium dísztermében, megalapodásukhoz híven, megjelennél sziveskedjenek. Kertik, hogy a megjelenési szándékozők lakimuktól *Bakay* Mihály városi tiszviselőt *Kecskeméten*, megelőzőleg értesítsék.

— A párisi világkiállítás. Minthogy az utóbbi időben sűrűn emlegették azt, hogy a párisi kiállítás nagy látogatottsága következtében a kitűzött határidőn túl is nyitva tartják, a *Temps* ma hivatalos meghatalmazás alapján kijelenti, hogy a világkiállításnak a november 15-iki törvényes határidőn túl való meghosszabbításáról szó sincs. A kiállítási épületek meg is rongálódnának a hidegebb évszakban.

— A telekkönyvvezetők emlékirata. A telekkönyvvezetők kongresszusa részéről elfogadott emlékiratot a napokban küldöttség fogja átadni az igazságügyminiszternek. Egy másik példányt pedig dr. *Falk* Miksa országgyűlési képviselő utjan a képviselőház elé terjesztik.

— **Méz, amely keserű.** Az újságok hírdetése után figyelmeztetve, a megyei igazgatás egy igen előkelő tisztviselője a Magyar Országos Méhészeti Egyesülettől egy postacsomag virágmézet rendelt meg. Pontosan, ahogy ez másképp nem is várható, megérkezett a kért szállítmány és kézbesítették a címzett tisztviselőnek, mint ezt velünk tudatta, az így kiállított posta-szállítólevél kíséretében:

A feladó neve és lakása: A magyar országos méhészeti egyesület mézértékesítő bizottsága.

Cím: Herru Dr. Fornet.

Neme: Blechdose.

Tartalma: Bienenhonig.

A megrendelő nevén kívül a postai szállítólevél kitöltése bélyegzővel történt. Tehát a magyar méhészeti egyesület németnyelvű bélyegzőket használ, ami annál elítélendőbb, mert hisz a tisztelt egyesület egyenesen a magyar hazafiságra számított, a mikor keblében megalakította a termelőik mézértékesítő bizottságát. Mindenesetre furcsa módja a magyar méz népszerűsítésének, a mikor egy arra alakult egyesület, amely oly büszke jelzőket hordoz pesétjén, a schulvereinosok munkatársává szegődik. Nagyon szeretnők hinni, hogy van a méhészeti egyesületnek magyar nyelvű bélyegzője a postai szállítmányok nemének és tartalmának megjelölésére, de ha nincs, kérjük, tartsen olyan embert, aki ilyenkor nem restelli a fíradásig és ráírja a szállítólevélre magyarul azt, hogy „bádogdoboz” és „virágméz”. Ohajtandó ez már a különben igen üdvös cél érdekében is, amelyet az egyesület mézértékesítő bizottsága maga elé tűzött. Működésének célja semmi esetre sem lehet az, hogy bosszúságot és keserűséget okozzon olyan embereknek, akik támogatni akarják életrevaló munkájában.

— **Katolikus tanítónőképző Szegeden.** Szegedről táviratozzák nekünk, hogy Desseney Sándor temesvári püspök a legközelebbi tanévben saját költségén tanítónő-képző intézetet állít fel. A püspök erről ma értesítette a várost és tudatta azt is, hogy az új intézetben a Miasszonyunkról nevezett iskolánövérnek fognak tanítani és a vallás- és közoktatásügyi miniszter már megadta az iskolának a nyilvános jellegét. Az intézet katolikus lesz, de azért tanulókat valláskülömbőség nélkül fognak felvenni,

— **Attól fél, hogy sok lesz az esküvő.** Vannak babonák, a melyeknek hódolni nem is rossz. Ilyen például az is, hogy a ki egy friss sütetű asszonyt közvetlenül az esküvő után megcsókol — hamar férjhez megy. Persze ez a babona csak a leányok számára biztosit koncessziókat s még nekik se mindenütt. Például *Dietrichben*, Szilvásiában kemény tilalom csinál felvilágosodást s aki ilyen határozottan lép fel a csókolózás ellen, az a pap. Mindez idáig azonban nem igen volt eredménye a tilalomnak. A leányok megrohanták az esküvő után az asszonyt s egészséges csókokat cuppantottak a piruló arcára, akárhogy haragudott is a háttérben a tiszteendő. Es sűrűn egymásután ment férjhez a sok leányzó. Ezután már másképpen lesz. Az energikus tiszteendő a sarkára állott s legutóbbi rendeletében, a mit a templom ajtajára függesztett, kimondta, hogy kitiltja a templomból esküvők idejére a lányokat, ha ismétlődik a csókolózás, — a lányok pedig valami nagy deputációban fognak tiltakozni az ellen, hogy a párta terminusát olyan messze jövendőbe odázza el a tiszteendő. Menyasszonyesók nélkül mikor akad majd véglegény.

— **A kezelőtisztviselők mozgalma.** A mai napra, a Budapesti székeli állami hivataloknál alkalmazott kezelőtisztviselők értekezletre hívták össze az Arena-uti Diána kertben. Az előkészítő bizottság elnökének Zaffiry Jánosnak megnyitót szavai után Kotsó Árpád jegyző felolvasta az eddigi ülésekről szóló jegyzőkönyveket, mire Szilágyi József előadó ismertette a már közölt költségvetését a mozgalommal kapcsolatos törekvés megvalósításának.

Azután áttért a végrehajtó bizottság választására, kifejtve, hogy bár abban némi önkényt lát, ha a végrehajtó bizottságot a budapesti tisztviselők közül választják, de bizik benne, hogy a vidékiek is szívesen belenyugszanak az intézkedésbe.

Bogárdy Jákó törvényességi tisztviselő megokolta kérelmük teljesítésének szükségességét. Zajos helyeslés és tetszés követte beszédét. Azután Zaffiry János korelnök kijelentette, hogy az előkészítő-bizottság mandátuma lejárt, s felkérte az értekezletet, válassza meg a végrehajtó-bizottságot, amelynek feladata volna a memorandum megszerkesztése és az országos gyűlés egybehívása, amelynek jóváhagyása után a memorandumot az országgyűléshez és a kormányhoz felterjesztené. Az értekezlet a javaslatot elfogadta és a végrehajtó-bizottságot ily képpen alakította meg: elnök Szilágyi József; alelnök Lajtos Antal és Gabányi Gyula; előadó Bogárdy Jákó; jegyző Kotsó Árpád, Moussong Andor, Kondorossy Emil, Leibl Győző.

— **A párisi kiállítás kitüntetését.** A párisi kiállítás kitüntetésjeinek jegyzéke, mely 330 nyomtatott oldalra terjed, ma érkezett meg a kereskedelmi

muzeumbhoz (Váci-körút 32.), ahol az érdekeltek naponta megtekinthetik. A jegyzék felsorol 2827 Grand prix, 8168 arany érmet, 12.244 ezüst érmet, 11.615 frank érmet és 7928 elismerő oklevelet.

— **Aki két becsületrendet kapott.** Furcsa helyzetbe jutott Bonnet Artur francia vasuti mérnök. A mostani kitüntetések alkalmával megkapta a becsületrendet, de a minisztériumban aztán észrevették, hogy Bonnet már egyszer kapott ilyen kitüntetését. A párisi lapok most ezen nyargalnak, s abból az alkalomból, hogy valaki két becsületrendet kapott, sorban megemlékeznek azokról, akik egyet se kaptak.

— **Eulenburg herceg és az anarkhia.** A bécsi német nagykövét, Eulenburg herceg radikális módon akar föllépni az anarkhizmus ellen. Ha az egyelőre lehetetlen, hogy minden gyanus alakot ártalmatlanná tegyenek, mielőtt még elkövethető a gyilkosság, mint a hogy ez Umberto király halálában megesezt, legalább arról akar gondoskodni, hogy a büntetés a bűnhöz méltó legyen. Ezért előterjesztést tett kormányának, amelyben a következő három pontot ajánlja az anarkhisták megfékezésére:

1. Mindazokban a szerződésben, melyek a bűnösök kiadására vonatkoznak, mondassék ki, hogy a merényletek, akár sikerülnek, akár nem, ne tekintessenek politikai, hanem közönséges bűneseménynek.

2. Ugyanigy minősítessenek az összes esküvések is, még ha politikai színezetük van is. Ilyenformán a pattersoni és a londoni anarkhistákat kiszolgáltatták országuknak.

3. Mindazok az országok, amelyek ezeket a feltételeket nem fogadják el, zárassanak ki a szerződéses viszonyból.

A német császár helyesli a tervezetet, a birodalmi kancellár, Hohenzollern herceg azonban nem s ez volt az oka — az Agenzia Italiana szerint — annak a híresztelésnek is, hogy a kancellár megvalósít állásától.

— **Magyar élelmiszerek Dél-Afrikában.** A Styria nevű gőzös, valamint a Lloyd Fiuméből és Triestből mindenféle áruval megrakodva elindult Dél-Afrika felé. Örvedetes, hogy a Styriát háromnegyedében magyar áruval rakták meg. A hajórakománynak bennünket érdeklő cikkeiből felsoroljuk a következőket: Vitt a Styria Fiuméből 20,135 mm. lisztet a Delagoa-öbölbe, 36 mm. cukrot Mombassába és 50 mm. lisztet Zanzibárba, 20 láda bort, 2 láda élelmiszert, 5 hordó sört Durbanba; Kelet-Afrika kikötőibe (Massaua, Zanzibár, Bombassa) pedig 428 zsák cukrot, 16 láda ásványvizet, 80 hordó sört, 3 hordó szeszt, 170 hordó olajat és 55 hordó lisztet.

— **Lokomotivok füst nélkül.** Szászország-ból nagy fölfedezést jelentenek. Hogy a szász államvasutak főigazgatóságának valamelyik tagja kitalálta a módját annak, hogy a lokomotivok csaknem egyáltalában ne füstöljenek. Se menet közben, se amikor állanak. Chemnitzben négy lokomotivval kísérleteztek és pedig teljes sikerrel mindaddig. Ez a találmány nagy horderejű azért is, hogy egy-egy lokomotivra nézve havi tizenháromezer kilogramm szénmegtakarítást jelent s összesen négy millió márkát takaríthat meg a szász állami vasut az ezeröttszáz gépnél és mindeztért egyszer s mindenkorra csak száz márkát kell költenie egy-egy gép felszerelésére. A találmány mindenféle más gőzgépeknél is alkalmazható.

— **Öngyilkosság a temetőben.** Kovács Ignácé, Kovács Ignác volt budakeszi jómódú korcsmárosnak a felesége tegnapelőtt a vizivárosi temetőben forgópisztolyal mellé lötte magát és meghalt. Kovácsék valaha igen jó módban éltek Budakeszen. Virágzó korcsmájuk és gazdaságuk volt, azonban tönkrementek és tavaly a fővárosba költöztek. Itt a fővárosban nagy küzködésekkel éltek. Kovácsné beleunt a nyomoruságba, és ezért lett öngyilkossá. Holtestét az orvostani intézetbe szállították.

— **Dadogók vizsgálja.** A Skultéty Lajos áldozópap és tanár vezetése alatt álló dadogók és beszéd-igazgatók szűnidei gyűgyantályomának ma délelőtt volt a piaristák gimnáziumában a nyilvános vizsgálja. A vizsgán megjelent előkelő közönséget a tanfolyam orvosa, dr. Bród Miksa fővárosi gyakorló orvos fogadta. A vizsgán harminchét növendék vett részt; szabatosan olvastak és beszélgettek az elnökkel és az orvosokkal. A vizsga befejeztével az elnök mondot közönséget a szép sikerért a vezető tanárnak. Az új tanfolyam szeptemberben kezdődik; jelentkezni lehet Skultéty tanárnál (VIII. ker. József-körút 15.).

— **Iparosok találkozója.** Szent István napján a Wesselenyi-utcai fővárosi ipariskolában tíz éves találkozóra jött össze az a csoport, amely tíz évvel ezelőtt az iskola legfelső osztályát sikeresen befejezte. Huszan jöttek össze s rendkívül érdekesen volt a találkozó. Az iparosok nagyrésze már önállóságra tett szert és volt tanáraik közül megjelentek a találkozóon Moussong Géza és Frenosil Sándor.

— **Kis diákok idegenben.** Nagy gond szakad le a szülők válláról, ha gyermekük elérte a tizedik esztendejét, s idegenbe kell adniok iskolázatásra. Fájdalom már maga a válás is, s ehhez járul még az aggodalom is, jól ellátják-e a kis esemetét ott, ahova kosztra-kvartélyra adják. Egyik ember a jó módjával tud szerezni tűrhető helyet a gyerekeknek, a másiknak atyafisága van a városban, hanem a legtöbb kis diák bizony csak idegenek közé jut, akiknek megélés a kosztos diák, s akik annyi hasznot huznak ki belőle, amennyit csak tudnak. Itt-ott akad becsületes szívű ember, aki úgy tartja a más gyermekeit is, mintha csak a magáé volna, de igen sokan kosztkazsármányt csinálnak a házukból, ahol összezsufolva kínlódik egymás mellett a sok gyerek, s nemcsak a teste, de a lelke is rossz táplálékhoz jut. Nagyvárosokban valóságos üzérkedés fejlődött ki már a kosztos diákok körül, s ha jön a szeptember és jönnek be a szülők a gyermekeikkel, valósággal szétszedik őket már a vasutnál a kapzsi ügynökök. Akiknek persze az a legfőbb gondjuk, hogy minél gyorsabban hozzájussanak a közvetítésük díjához. Ez az állapot már végképpen elfajult, úgy hogy már vidéki nagyobb központokban is észrevették a bajt és egyes helyeken, így például Szegeden próbálják is orvosolni. A legutóbbi néhány esztendőben csunya dolgokra jutott rá a rendőrség ebben a tősgyökeres magyar városban, a diákokat olyan helyekre adták a közvetítők, ahol a családias élet helyén a legerkölcselemben fel-felfordulás uralkodott. Az iskolai igazgatóságok láttak hozzá végre, hogy rendet csináljanak, de e feladatuk persze roppant nehéz. Anynyira, amennyire mégis elérnek valami eredményt, s most, hogy az új iskolai év már itt van a küszöbön, folytatják üdvös működésüket. A rendőrség a segítségükre lesz és mindenekelőtt arra fog vigyázni, hogy a toladók ügynökök ne lehessenek vasutnál, vendéglőben, utcán, kávéházban a szülők nyakán, s ne gyötörhessék agyon őket, amikor amugy is fő a fejük a gondtól. Üdvös volna, ha Szeged példájára a többi város is szervezkedne ebben az óriási fontosságú kérdésben, első sorban azonban a szülők legyenek résen és nyitott szemmel alaposan intézzék a gyermekeiknek tíz hónapra való elhelyezését.

— **Lépfene-bacillussal a cigarettában.** A berlini bakteriológiai intézet egy fiatal orvosa tegnap a laboratóriumban cigarettára gyujtott, melyet munkájában a szomszéd asztalára tett. Amikor a cigarettát ismét a szájába vette, az intézet vezetője ijedten kérdezte tőle:

— Kolléga ur, melyik asztalról vette föl a cigarettát?

Az orvos megmutatta az asztalt.

— **Ugy ön esetleg lépfene-bacillussal inficiálja magát; ezekkel a bacillussal való kísérletezéseim közben azon az asztalon dolgoztam!**

Az orvos remélete annál nagyobb, mert oly bacillussokról van szó, melyeknek életerejét kevéssel előbb patkányokon próbálták ki és minden beoltott állat elpusztult. Ót nap leforgása alatt eldőlt, hogy a nyál vitt-e és mily mértékben bacillust a vérbe. Ez ideig a sajnálatraméltó fiatal ember mit sem tehet, mert a bacillusok ellen semmi orvosság sincs.

— **Megostromolt ház.** Nagyváradon az történik kicsiben a Korn Lajos királyi ügyész házával, ami nemrégiben az angol követség épületével megostromolt Pekingben, ostromolják. Éjjel-nappal követ szórnak rá s hogy nem valami ártatlan szándékkal, azt egy csomó sebesülés és néhány betört fej bizonyítja már is. A rejtélyes a dologban az, hogy az ostromot láthatatlan kezek intézik. Nappal ritkábbak a lövegek, éjjel azon záporodóra hull a házra a sok kő, köztük ökölnyiek is. A rendőrség megszállva tartja a házat, de még eddig nem sikerült nyomára jönni annak, hogy ki az ostromló, illetőleg, hogy: — kik, mert a kövezés többfelől is folyik. Az ügyész nem igen tudja helyes irányba terelni a vizsgálatot, mert azt mondja, hogy ellensége nincs, akit ezzel a veszedelmes tréfával gyanúsíthatna. A legvalószínűbb az, hogy valamelyik elítelt tölti ki ilyen titokzatos formában a bosszúját az ügyészre, aki megvédte. — Érdekes az, hogy néhány évvel ezelőtt szintén volt ilyes ostrom Váradon s akkor se tudtak rájönni arra, hogy ki a bűnös. Pár évvel ezelőtt ezelőtt pedig Kolozsvárott is valósággal záporban hullott a kő egy házra s a rendőrség soha se tudta meg, hogy ki dobálta a zsindeletet meg az udvarra a lövegeket.

— **A királyné emléke.** Torontálmegye törvényhatósága Karlovsky Bertalan festőművésznek megrendelte a királyné életnagyságu képét. Karlovsky a művészi alkotással még az őszön elkészül, amikor a törvényhatóság a festményt ünnepélyességgel fogja leleplezni.

— **Halalozás.** Lövy Katalin, Lövy Ignác sarbogárdi főrabbi felesége, ma 58 éves korában elhunyt. A megboldogott urnó a nőgyógyászati tiszteletbeli elnöke volt.

— **Házasság.** *Crausz* Gyula fővárosi ügyvéd a napokban vezette oltárhoz *üveg* *Bethlenfalvy* Rozsóné leányát *Rózsit*. A menyasszony részéről *Bornemisza* Boldizsár államrendőrségi főparancsnok és *Bethlenfalvy* Antal, a vőlegény részéről *Köszeghy* Sándor országgyűlési képviselő és *Ghyllányi* József kir. tanácsos voltak a tanúk.

Basch Izidor eljegyezte *Friedmann* Irén kisasszonyt *Sár-Keresztúrról*.

Hoffmann Sándor aradi kereskedő eljegyezte *Friedmann* Ábrahám földbírtokos leányát, *Nina* kisasszonyt *Skeusról*.

— **Tanulmányi kirándulás.** A *karcagi* földművelési iskola augusztus havi gazdasági tanfolyamán levő husz néptanító, *Cziflik* István földműves iskolai igazgató és *Csanádi* Béla tanár vezetése alatt a szatmári püspökség hidvégi uradalmában tanulmányi kirándulást rendezett. A tisztifüredi állomáson *Csanos* István fogadta, üdvözölte a vendégeket, akiket a pusztán *Peszty* Dezső főkasznár tisztes vendégfogadásban részesített. 20-án szemléltek meg a tanítók a 40,000 holdas uradalmat. *Lakravics* Ferenc kasznár a 64 holdas dohányost mutatta be.

— **Robbanás egy oxigén-gyárban.** *Berlinből* táviratozzák, hogy ott ma reggel egy *Thegelstrasséban* lévő oxigén-gyárban borzasztó robbanás történt, melynek következtében egy munkás meghalt, egy munkásfelügyelő pedig súlyosan megszebesült. Egy közép nagyságú acélüveg robbant szét, mely a megtöltéskor 200 légköri nyomásnak nem tudott ellenállni. Szilánkokra robbant szét és a munkások a fejét szakította le, a felügyelőnek pedig mellkasát hasította fel. A gyárnak és valamennyi szomszédos épületnek az ablakai elrepedtek.

— **Jubiláló tüntetés.** Mosonmegye Köpésény községének tüntetése a héten ünnepelte huszonöt éves jubileumát. A község lakossága lelkesen ünnepelte dr. *gróf Battyáni* Lászlót és *Hüttlinger* Jánost, aki huszonöt éves parancsnoka a tüntetésnek.

— **Új zsidó templom.** Nagy-Atádon tegnap délután avatták föl az új zsidó templomot a város és a vidék lakosságának, a hatóságok és több más felekezetű lelkes jelenlétében. Dr. *Weisz* Jakab emelkedett beszéd kíséretében adta át a templom kulcsát *Rotter* Bernát elnöknek, ki szép beszéddel nyitotta meg az új szentegyházat. Azután dr. *Löwy* Ferenc rabbi szónoklat kíséretében, amelyben hit- és hazaszeretetre buzdította halgatóit, felavatta a templomot.

— **Az edlachi gyógyintézet.** Közül a király tulajdonát képező *Wartholz-villához*, a *Rax* tövében csak az idén építette föl dr. *Konrad* gyönyörű gyógyintézetét és a telen már a kibővítéshez fogtak. A vendégeknek nagy része az idén magyar volt, azonban külföldi előfellegek is nagy számmal lepték el a páratlanul szép fekvésű edlachi sanatóriumot. A nyári gyógyidény vége felé közeledik, de azért még mindig szufolva van a tágas infézet. Ott időzik *Marx* János máv. igazgató, miniszteri tanácsos, *Karagorjanyev* Alexis herceg *Parisból*, de *Briey* grófné és leánya *Parisból*, *Mathieu* Károly, Károly főhercegnek, a jövőnd trónörökösnek francia nyelvmestere, gr. *Watis*, a főherceg nevelője, *Heller* kairói konzul stb.

— **Ösztályorszájak.** Az ösztályorszájak mai húszán százezer koronát nyert az 62033, huszezer koronát 65547, tizenözezer koronát 77950, tizezer koronát 54388, ötezer koronát 9547 37565 1114 46461, nétezer koronát 30643 24486 1646, ezer koronát 55386 16134 65021 59181 69201, ötszáz koronát 48011 96498 3159 91672 2546 24528 60617 77370 82638 88140 20848 45341 13859 24349 6867 76751 4641 57942 39923 92769 96179 6188 11333 3725 74166 81245 36908 37948 50676 92320 23008 88670 93942 30478 44044 15636 90998 40024. A 100,000 koronás lönyeremény az ösztályorszájak mai húszán két fél 62033 számú sorsjegyre esett; ezt a sorsjegyet a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzlete adta el May R. Missa szegedi bankéig utján.

— **Razzia.** A Belvárosban az éjjel razzia volt, mely alkalommal harmincegy közveszélyes embert fogtak el, köztük több kitalított. Valamennyi ellen megindították az eljárást.

— **Elűnt gyerek.** *Diószeghy* Imre fölűpszállási kőszárónomester tegnap a fővárosba érkezett *Artur* nevű négy éves fiával. Ma reggel betért a Király utcában levő *Vörösmacska*hoz címzett vendéglőbe, a honnan a fia nyomtalanul eltűnt. Az apja kéri, hogy a kis fiát *Várkok-utca* 8. szám alá, *Hetényi* Józsefhez vezessék.

— **Halálos szerencsétlenség.** A külső *Váci-ut* 55. szám alatt levő *Waiser*-féle szivattyu-gyárban ma délelőtti halálos szerencsétlenség történt. Tíz óra tájban az egyik közszőrűlő kőnek a korongja megrepedt és egy darabja *Aranyosi* Ferenc ötvénőt esztendő munkásnak a fejéhez vágódott, a szerencsétlen ember menten összerogyott. A kódarab koponyáját zúzta össze. A mentők a kórházba akarták szállítani, de utközben a szerencsétlen ember kiszüvedett.

— **A Duna titka.** Tegnapelőtt az ötszékötös vasúti hidnál egy harmincöt-nyolcvan esztendősnék látszó férfi holttestét fogták ki a Dunából. A holttestet a személyazonosság megállapítása céljából az új temető hullaházába szállították. Kiletét nem sikerült megállapítani és ismeretlenül hantolták el az új temetőben.

— **A Telefon Hírműködő katonái és cigányzene közvetítése.** A beszélő újság ma este 8 óratól 11-ig előzetesnek szórakoztatására felváltva katonai és cigányzenét közvetít. A zeneközvetítés mellett 1/49 órakor a *Frankfurti*, *Londoni* és *párisi* hírszolgálatok, fél 10 óratól 10-ig pedig a legújabb híreket és táviratokat olvastatja fel a *Telefon Hírműködő* szerkesztőség. Ugy a zenének, mint a felolvasásnak kezdetére mindig riadó-jellel hívják fel az érdeklődők ügyelmét.

(x) **Egyéves önkéntesek** egyenruhát és felszereléseket legelőgásabban és a legelőgásabban beszereshetik *Tiller* Mór és *Társas* os. és kir. udvari szállítóknál *Budapesten*, *IV. Központi Városház*. Árjegyzéket ingyen küldünk.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!**

A Pantheon.

Budapest, augusztus 23.

Ismét új tervet készített valaki a Pantheonról, *Pejakovics* Lázár műépítész foglalkoztatja a hatalmas idea és szándékait és óhajátait egy memorandumba foglalva dr. *Wlassics* Gyulához, mint a szépművészetek lelkes miniszteréhez nyújtotta be.

Azt javasolja *Pejakovics*, hogy a kormány közben és éroben örökítse meg Magyarország történetét. Nagyszabásu pantheon terv az *gellérthegyi* citadella helyére, amelyben megörökítenék *Árpádtól* kezdve valamennyi magyar fejedelmet és királyt, a magyar nemzetet alkotó ősi hét nemzetséget s a régi nemesi családokat. *Pejakovics* a citadella helyén hatalmas templomszerű épületet tervez nyílt és zárt folyosókkal és gallériákkal. Az épület kupolában végződik. A kupolát az ország allegorikus alakjai veszik körül s tetőzetén Magyarország szobra áll, fölötté pedig a szabadság alakja. Ebben az épületben lennének a királyok szobrai. A főépület két oldalán hatalmas csarnokot tervez a nemesi családok számára. A csarnokok mellé pedig egy-egy templomszerű épített pavillont. Az egyik pavillonban a honfoglalás, a másikban a szabadságharc allegorikus csoportoztatást kívánja elhelyezni. A terv végrehajtása *Pejakovics* számítása szerint husz-harminc milliő forintba kerülne. *Pejakovics* a terv megvalósítására országos bizottság szervezését kéri a kultuszminisztertől s az országos bizottság patronusa a király lenne. A kultuszminiszter a memorandumot tárgyalás végett ma megküldötte a fővárosnak.

Az új terv is csak a mellett szól, hogy a Pantheon ideája kisérteni fog mindaddig, míg meg nem valósul. És fel fog épülni a hősök csarnoka, mert a közvéleményben találja a hazafias terv megvalósításának gyökerét. *Pejakovics* műépítésznek mindenesetre köszönetet tartozunk, hogy olyan időben bolygatja meg az eszmét, és olyan időben tör lándzsát a *gellérthegyi* citadella mellett, amikor a főváros hivatalos emberei a Pantheon eszméjével foglalkozva, a Hármastátrhegyet jelölték meg a nemzeti mult csarnokának helyéül.

Százszor szót emeltünk már a Pantheon érdekében, és ugyanannyiszor hangoztattuk, hogy megbocsáthatatlan bűn volna azt másutt építeni, mint ahová történelmi emlékek és a *Gellérthegy* páratlan fekvése követelik. Mit nem csinálnának más világvárosokban, ha volna, úgy szólván, a háztengerek sívárságából kiemelkedő hegyük, amely szinte kínálkozik arra, hogy rajta érvényesítse teremtő erejét az építész és szobrászat. E művészi fantáziának egy halvány sugara világit majd az eskütéri hid feljárójánál, hátterül Szent *Gellért* szobrának, de bizonyára ott is más, nagyobb szabásu művet alkotnának, ha tudnák, hogy a vén *Gellérthegy*en fog állni a nemzeti mult Pantheonja, mint szimbóluma Magyarország ifjú erejének. Nem kell megijedni *Pejakovics* műépítész 20—30 milliős számításaitól, mert a Pantheon felépítése ugyan nyolctíz év munkája, de benépesítése a nemzeti mult érc és márványszobraival még egyszer annyi időbe kerül és így a költségek aránylagos szétosztása elhárítaná a pénzügyi akadályokat.

Egy-két év múlva felszabadul a költségvetésben az az egy milliő forint, amely évenként az új országháza építésére fordítatik, hazafiasan cselekednének az illetékes körök, ha már most fontolóra vennék, mennyiben fordítsák az akkor felszabaduló összeget a nemzeti eszme megvalósítására. Hogy a kormány lelkesedik a Pantheon tervéért, megmutatta népszerű kuttuszminiszterünk azzal, hogy a műépítész e szerény, emlékiratszerű óhaját megküldötte a fővárosnak tárgyalás végett.

A polgármester, aki oly buzgón fáradozik

az idegenforgalom emelésén, bizonyára méltányolni fogja a miniszter átíratának fontosságát és mindent el fog követni, hogy a főváros a hatalmas eszméhez méltó választ adjon reá. Ez lesz az első komoly lépés a Pantheon felépítése felé, a polgármester pedig hálára teszi magát érdemessé mindazok szemében, akik a nemzeti multért, a szépért, a művészetért, a magyar fővárosért lelkesedni tudnak.

Miss Fanny Lear.

Budapest, augusztus 23.

Huszonöt esztendővel ezelőtt jó üzletet csinált egy brüsszeli kiadó egy regényvel, amelynek főképp az volt a nagy pikantériája, hogy hősei alaposan éltek és nagyon is rájuk lehetett ismerni. A címe ennek a könyvek az volt, hogy *Le roman d'une Américaine en Russie*, pedig bizvást helyet követelhetett volna magának a címben az a muszka nagyherceg is, aki annyira szintén hőse volt mindenesetre a regénynek, mint az amerikai leány.

Még most is él *Konstantinovic* Miklós nagyherceg *Taskendben*, a turkesztáni kerület székhelyén, a honnan ki se mehet, mert úgy őrzik. Egykor a pétervári udvari élet zajában bő része volt, az udvarból azonban kizsírították, aminek éppen a címben szereplő amerikai leány volt az oka. Ennek a történetét beszéli el a regény s valami különös véletlenség intézhette úgy, hogy éppen huszonöt éves elfeledettség után elevenítik fel külföldi lapokban a száműzött nagyherceg regényét. Két exponált helyzetű ember mozgalmalását tárja ez a könyv.

Az 1871-iki év november havában történt, hogy a pétervári mulató társaságban feltűnt egy leány, Miss *Fanny Lear*. *Parisból* jött éppen, ahol már sokat beszéltek róla. Ragyagó szöke szépség volt s a legelőkelőbb francia családok ajánlották be a pétervári előkelőségekhez, akiknél igen barátságos fogadtatásra talált.

Tiszteletére csakhamar ebédeket, szánkázásokat és pikniket rendeztek, úgy, hogy Miss *Fanny Lear* a katonai és udvari szokásokban hamarosan egészen otthonos lett. A nagy opera egyik nagy bálján találkozott az akkor alig huszonkétéves *Miklós nagyherceggel*, *Konstantin nagyherceggel*, *II. Sándor* cár itjabb öcsésének legidősebb fiával. Az ifjú nagyherceg az első pillanatban beleszeretett a szoborszerű, kacér és szeszélyes misszbe, aki természetesen örömmel fogadta az előkelő pártfogót, akit ő is megszeretett. A nagyherceg egészsége azonban már akkor is meg volt támadva, erős ideggyöresükben szenvedett. Olykor mindenki iránt jóindulatot tanusított, gyakran pedig a harag és düh teljesen hatalmába kerítette. A viszony nem maradhathott titokban, de a pétervári társaság szemet hunyt. A nagyherceg azonban csakhamar erősen kompromittálta magát. Mindenül megvala vitte kedvesét, vadászatonok férifruhába ültöztette, nyilvános ünnepekre vele ment el, sőt mikor egy alkalommal anyjával utazott, a cári szalonkocsiba is becsompszta. Mikor a nagyherceg nővérét, a görög királynét *Athénben* meglátogatta, oda is elvitte, de akkor már nyilvános botrány leit a dologból, úgy, hogy a szép *Lear* kisasszonynak rögön távoznia kellett *Görögországból*. Mikor aztán a nagyhercegnek a kétszázézer rubelnyi évi apanázs sem volt elég és adósságokba is keveredett, atyja és a cári előkezeltek látták az időt arra, hogy a szerelmes párt erőszakkal válaszzák el egymástól. *Miklós nagyherceget* a *Khina* ellen indított csapatok parancsnokságával bízták meg és így a fiatal nagyhercegnek több hónapon át távol kellett lennie *Oroszországtól*.

A miss ezt az időt *Parisban* töltötte el. Mikor azonban *Khinában* a háború véget ért, *Miklós nagyherceg* ismét visszaesett régi szenvedélyébe. A szép *Fannyt* visszahozatta *Parisból* és újra kezdődött a régi élet. Mindjobban belemerült az adósságokba, utójára arra is vetemedett, hogy édesanyjának egy szentképéből a legértékesebb rubintot kilopta és hadsegédével elzalogosította. A lopás kiűzödtet és a haragos cár elfogatta könnyelmű unokaöccsöt a szép miss-szel együtt, akitől házkutatást is tartottak. Az amerikai leány azonban óvatoss volt és már előzőleg összes ékszereit és papírjait az amerikai követségnél helyezte el. Az amerikai követ pedig olyan hevesen védelmébe fogadta a szép leányt, hogy csakhamar szabadon bocsátották, s megígérték neki, hogy a nagyherceg az ő javára végrendeletet fog csinálni, sőt ráadásul százezer dollárt is adtak neki, csakhogy minél előbb odahagyja *Oroszországot*. A nagyherceget pedig hideg vízzel gyógyították és a kleptománia betegségét igyekeztek ráfogni. A cár végre is megfosztotta minden rangjától és *Orosz-Ázsiába* száműzte.

A szöke missz pedig visszatért előbbi sikereinek területére, Párisba és ott vidám életet folytatott. Volt módja hozzá. Aztán arra is alkalmat adott, hogy Brüsszelben megjelenjen a hírhedt regény.

Amerikai dolgok.

(Asszonyok a politikában. — Párbaező házastársak. — Az operettkirály. — Vissza a színpadra! — Aki eladja a menyasszonyát.)

Budapest, augusztus 23.

Az amerikai asszonyok, mint New Yorkból írják, nagyon érdeklődnek az elnökválasztás iránt. Denver városban, ahol az asszonyoknak is van szavazati joguk, mint az Egyesült Államok négy államában, nagyban készülődnek a választási harcra. Egy republikánus klub alakult, amelynek ötvenegy fiatal asszony tagja van. Kaliforniában is erősen foglalkoznak az asszonyok a politikával, ámátor még nincs szavazati joguk, San Franciskóban a köztársasági hűgylizottság ki akarja békíteni a folytonosan civakodó férfiakat a nőkkel, természetesen úgy, hogy a mellett az asszonyoké legyen a főhatalom. Illinois államban is megmozdultak az elnökválasztás érdekében a hűgylizok. Az asszonyklubok nagy izgatottsággal agítálnak az egyik vagy másik elnökjelölt mellett.

Filadelfiából ritka párba híre közlik: A Filadelfia mellett levő *Duffryn Maur* nyaralóhelyen a múlt napokban hevesen összeveszett mr. *Sinclair* építőmester a feleségével. A heves jelenet a villa kertjében folyt le. *Sinclair* asszony, aki nagyon hódolt a sport minden nemének, egyszerre revolvert vett ki a zsebéből s ezt kiáltotta:

— Tüstént hozok neked is éppen ilyen kaliberű fegyvert!

Ezzel a villába rohant és a revolvert e szavakkal adta át férjének:

— *Ezenel kihívok párba!* Védj magadat, mert én lelőlek!

Sinclair elfogadta a kihívást és az ellenfelek gyorsan megegyeztek abban, hogy öt lépésről lönek, a férj háromot és a háromra elsütik a fegyvert. A házastársak egyszerre sütötték el a revolvert. Az eredmény tragikus volt. Mindketten összerogytak. Az asszony golyója a férj szemébe fúródott s azonnal megölte, a férj viszont fölbőlte feleségét. *Sinclair* asszony még élt három napig, de nem tudtak az orvosok segíteni rajta, meghalt.

Érdekes dolgokat írnak New Yorkból *Harry B. Smith* urról, aki kétségkívül egyike a legiriglyendőbb színműíróknak. *Smith* ur, mint operett librettista és vigjátékiró többet keres egy esztendő alatt, mint amennyit a legbiresebb költők egész életükben szerezni tudtak. *Smith*nek az Egyesült Államokban, mondhatni, monopóliuma az operettszövegek írása. Napról napra annyi megrendelést kap, hogy egymaga nem is képes valamennyinek eleget tenni. Nemrégiben már kijelentette, hogy ha ez tovább is így tart, segédekkel és tanoncokkal fog dolgozni. Jelenleg éppen 12 operettjét adják állandóan, amelyek közül 9 mindennap színe kerül. Szerzői jutalékai 3/4-7%-ig terjednek. A *The Casino Girl* című színműve átlagos számítással 560 koronát hoz neki esténként, ami hetenként 3920 koronát tesz ki. Többi munkái is épp ilyen jövedelmezőek. A múlt évben 400.000 koronát keresett darabjaival és azt mondják, hogy idei üzleti éve még nagyobb nyereséggel fog zárulni.

A színpad vonzó erejéről két érdekes eset is tesz tanúságot. Két olyan hűgyliz ter vissza a színpadhoz, aki valamikor ünnepeit kedvence volt a közönségnek, de aki utóbb férjhez ment és elhagyta a színpadot. Az egyik lady *Cinton Hope*, a másik pedig *ifj. Edison Tamásné*, a nagy feltaláló menyé. Az előbbi azért megy vissza színésznőnek, mert férje minden vagyonukat elverte s most, mint szellemesen megjegyezte, „a felesége torkából” fog megélni. *Edisonné* házassága szerencsétlen volt s elvesztett boldogságát a színpad világában akarja visszaszerezni.

Egy egyetemi hallgató furcsa kalandjáról szintén sokat beszélnek New Yorkban. *L. György* ur igen vidám deák volt, sok lírai érzéssel, de kevés készpénzzel. Egy idősebb társa, *F. József* ezért 120 forintnyi összeget adott neki kölcsön, hogy verseit kinyomathassa. A költő tulboldog volt és örök halál esküdött kollégájának.

A verskötet sikere igazán nagy volt. A kiadóknak sikerült egy hónap alatt három példányt eladni. *György* ur ezek után már csak fiókjának dolgozott.

A jogi studiumokra adta magát és tavaly doktor is lett. Idősb kollégája, akinek költségén versei megjelentek, időközben egy uriházból való szép fiatal leánnyal ismerkedett meg. A boldog vőlegény versekben költőileg szép levelekben zengte menyasszonya bájait.

Május elején azonban összeveszett *György* urral, még pedig oly komolyan, hogy néhány nap múlva felszólította, adja vissza neki azt a 120 forintot, amelyet egykor nyomdaköltségre kölcsönzött neki. *György* ur nem tudott fizetni és így az ügy pörre került. A bíró előtt a költő viszontkötvetelést támasztott a vőlegény ellen, azt mondta ugyanis, hogy ő írta mindazokat a verseket és leveleket, amelyekkel barátja menyasszonya szívét meghódította. Ezért viszont ő követel 120 forintot tőle. *József* ur tagadta ezt a dolgot. A tárgyalás napja egyre közeledett és *György*nek pokoli ötlete támadt. Elment a menyasszonyhoz és leleplezte előtte az egész dolgot. A menyasszony magán kívül volt erre a leleplezésre s amikor bizonyítékokat is látott, igen megragadott vőlegényére. Közben igen megtetszett neki *György*, akit egy szép napon meg is hívtak ebédre a leány családjához. Ennek az ebédnek az lett a következménye, hogy a kisasszony *felbontotta* *József*hez való viszonyát és *György* menyasszonya lett.

György ur most sugárzik a boldogságtól és mindenkinek azt híreszteli, hogy *József* 120 forintért adta el neki a menyasszonyát.

A khinai háború

és a hajvadászat.

(A khinai haj. — A hajvadások. — Fehér haj. — Hajhamisítás. — Hajvásár. — A szemétdombok hajvadásai.)

Páris, augusztus 22.

Nagy volt a riadalom a hajkereskedők, a fodrászművészek és a párisi divathűgylizok világában, a mikor *Pekingben* kiűzték a boxer-forradalmat. Olyan drága és ritka lett egyszerre a mostani terjedelmes hajfrizura-divat miatt nagyon is keresett vendég-haj, akárcsak a transvaali háború kitörése után a gyémánt.

Alig hogy az első hírek érkeztek a mennyei birodalom fővárosából a boxerek garázdálkodásairól, kitűdött, hogy nagy veszedelem fenyegeti a párisi divathűgylizok legújabb hajviseletét, a magas, toronyos frizurákat, mert sokáig nem kaphatnak *Khinából* haját, a honnan eddigelő temérdek hajón hozták a hajnegyeket *Marseillebe*. *Huszezer* kilogramm póthaját szállítanak évenként ebbe a kikötő városba; egy kis része *Olaszországból*, főképpen *Nápolyból* és *Sziciliából* jön, valami keveset *Spanyolországból* is importálnak, 2—3000 kilogramm haj az afrikai partvidékről való, de a legnagyobb mennyiség a khinai bennszülöttek fejéről került a hajpiacra. Már hetek óta egyetlen hajszállító-hajó sem érkezett *Khinából* és a *marseillei* hajkereskedelmet teljes pusztulás fenyegeti.

A khinai női haj hosszú ugyan, de durva, nehéz és vastag; mihelyt „holt,” elveszti fényét és csak olyan hajfonatok kerülnek ki belőle, amelyeknek ára darabonként nem több 3—5 franknál.

A hajvadások évenként beutazzák *Olaszországot* némely vidékeit, *Spanyolországba* és *Afrikába* is elátoogatnak és a legfurangosabb fogásokkal veszik rá az asszony- és leánynépet, hogy eladja dus haját. Az ár nagyon különböző és grammok szerint számítódik. A haj hosszúsága, színe, finomsága és fényéhez képest egy gramm egy centimétől ötven frankig terjedő értéket képvisel. A legolcsóbb a gesztenyebarna, mert a leggyakoribb; azután emelkedik az érték ebben a szín-sorban: szőke, fekete, vörös, őszbeasarodó, ősz, ezüstös fényű, fehér.

A fehér haj a legritkább és az ára is mesés. Szinte bihetetlen, hogy mennyire keresik a fehér haját. Ez vezetett aztán a hajhamisításra, amelyet *Franciaországban* erősen üznek. fiatal leányok haját használják erre a célra. Az ilyen haját mesterséges módon megtisztítják színétől, mire az megfehéredik ugyan, de a fényt is elveszti. Pedig éppen ez ezüstös csillogás adja meg a fehér hajnak nagy értékét. Egy idő óta *Tibetből* hoznak fehér kecskeszőrt, amelynek színe és fénye majdnem ugyanolyan, mint az „elő” fehér hajé, sőt emennél selymesebb és puhább, csak hogy rövid és törékeny.

Franciaországban már régóta nem lehet hosszú haját találni, már barnát és szőkét sem. A szükséglet tehát *Olaszország*, *Belgium*, *Svájc* és *Németország* szolgáltatója. Több, mint háromezer ember foglalkozik *Franciaországban* hajvadással és csaknem ugyanannyi a hajkereskedő. A hajvadások folyvást a falvakban, vásárokon ügylegnek, naponként két-három fonatra való haját tudnak összeharcolni, darabonként 2—10 frankot adnak érte a szegény parasztnőknek. A *Bretagne* és *Auvergne*

bevásárait gyakori eset, hogy egy-egy parasztleány egy hordó tetejéről kinalgatja megvételre a kibontott báját. A hajvadások körül fogják, tapogatóják, mérlegelik a haját, árvereznek reá s ott menten föből levágják, ha megvették. Nem ritkán csillogó, értéktelen füllüggőkkel, ríktó színű selyemkendőkkel kápráztatják el a hajvadások a brotagnei parasztlányokat és ilyenkor olcsó vásárt csapnak velük.

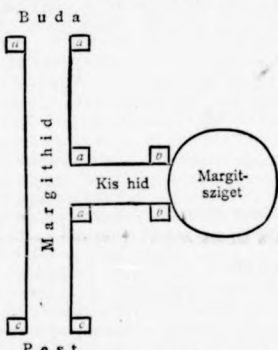
De ha csak a levágott hajra volnának utalva a hajművészek, akkor bizony bezárhatnák a boltot. Ez a minőségű haj a szükségletnek alig tizedrészét fedezi. Csak a tehetősek szerezhetnek ilyen haját. A kibullott hajból kerül ki a vendég-haj-keresletnek kilenctized része. Ezt főképp a szemétdombokról szedik össze. A szemétdomb naponként több mint ötven kilogramm kifésült haját gyűjtenek *Párisban* s úgy mocsokosan, kuszáltan hat frankjával adják el fontonként a hajkereskedőknek. Tőlük kerül aztán ez az összekapart haj a gyárakba, ahol fűrészpörban tisztítják, fényesítik, majd színek szerint kiválogatják, hosszúság szerint összerakják, hegyivel lefelé, tövivel felfelé rendezik, míg nem értékében megszásszorozódva, a paróka készítőik feldolgozzák homlokfodrocáknak, fonatoknak.

A pléh áldozata.

— Egy csinos ábrával. —

Felebarátaim okulására mondom el azt a rémitő hírt, hogy egy kiváló fiatal matematikus megöregült. Beleöregült abba a problémába, hogy mit történik ezen a *Margithid* posti oldalán négy fillérért megváltott pléhdarabbal.

Ime az ábra, amely azonban nem föltétlenül szükséges a szöveg magyarázására és az írás, amelyet a szegény matematikus hagyott hátra:

- házikó, ahova a pléh bedobandó;
- házikó, ahol a szigetre jegy váltandó;
- házikó a pesti hídfőnél;
- házikó a budai hídfőnél.

Aki gyalog megy a hidra, az a pesti hídfőnél pléhdarabot vált. A kis hid elején bedobja a házikóba, mert csak *b-nél* kell a szigetre jegyet váltania. Tehát aki villamoson megy a kis hidig, az nem dobhat be pléht. Aki *Budáról* jön, az sem dobhat be pléht. Aki a szigetről gyalog megy *Budára*, az *d-nél* nem dobhat be pléht. Aki *Budáról* megy a szigetre és vissza, az sem dobhat *d-nél* be pléht. Aki hajóval megy a szigetre és gyalog *Budára*, annak sincs pléhlje. Aki *Budáról* megy a szigetre és onnan *Pestre*, annak sincsen pléhlje. Aki *Pestről* jön és *a-nál* nem adja le a pléht, mert azt hiszik róla, hogy *Budáról* jön, annak sok pléhlje lesz. Aki *Pestről* jön és egyenesen megy *Budára*, annak soha se lesz pléhlje, mert *d-nél* le kell adnia. Mindezekhez járul, hogy a házikóknál azt kiáltják a hidőrök:

— *Budaiak*, jegyet váltani!

Tehát az a pesti, aki a szigetről megy *Budára*, *a-nál* nem vált pléht, mert *o* nem budai. Amiért is *d-nél* sem adhat le pléht. Viszont a budai, ha a szigetre megy, nem ad le *a-nál* pléht, de visszafelé, ha *Pestre* megy, *a-nál* vált pléht, de ezt *c-nél* nem használhatja, csak *d-nél*, ha *Pestről* hazatér. De minthogy kocsin megy haza *Budára*, marad egy pléhlje.

A kérdés: Kinek van pléhlje? Kinek nincs pléhlje? Kinek kell pléht? Kinek nem kell pléht? Kinek marad pléhlje? Kinek nem lesz pléhlje? Kinek lesz pléhlgyűjteménye? Kinek kell még a fentiekből néhány pléhdázat?

A magam részéről felebarátaimnak azt tanácsolom, hogy ne legyenek matematikusok, de váltsanak pléheket.

Pont.

FŐVÁROS.

(*) **Üdülõ betegek kórháza.** Báró *Wodianer* Albert végrendeletileg nagyobb alapítványt tett az üdülõ betegek részére emelendõ kórház céljaira. A főváros hatósága és a család közt folytatott tárgyalások alapján az a megállapodás történt, hogy száz betegre a Szt. János-kórházzal kapcsolatosan rendezzenek be helyiségeket, annak a kijelentésével, hogy az teljesen különálló intézet. A betegek ellátását egészen ingyenesnek tervezték, föltéve, hogy a belügyminiszter a gyógyítás költségeit hajlandó lesz az országos betegápoló-alap terhére elvállalni. A miniszter ehhez nem járult hozzá, hanem azt tanácsolta, hogy az üdülõ kórházat csak husz betegre rendezzék be, s az ekként megmaradó pénzt fordítsák a gyógyítás költségeire. Ezt a módszert a végrendeleti végrehajtók nem fogadták el. Új fölterjesztést intéztek a belügyminiszterhez, aki most már kijelentette, hogy a gyógyítás költségeit elvállalja, de alkalmas telket a főváros adjon erre a célra. A tanács most azt javasolja, hogy a főváros a Szt. János-kórház mellett adjon telket.

(*) **Az árvaházak vezetősége.** Az elhunyt *Heinrich* István fővárosi bizottsági tag, a József árvaházak és az Erzsébet-leányarvaházak második elnöke volt. A tanács most az előbbi tisztre *Thék* Endre és *Beliczai* Béla iparosokat kérte föl.

(*) **Megbírságot részvénytársaságok.** A tanács 36 budapesti részvénytársaságot sújtott 20—20 korona pénzbírsággal a statisztikai adatok késedelmes bemutatása miatt.

(*) **Adó.** Ez a szó amilyen rövid, olyan jelentőség-teljes nemcsak a főváros polgárainak, hanem a tanácsnak az életében is. Ma három hír szól róla. Vannak, akik azt mondják, hogy a tanács csak azért létezik, mert adók vannak és mióta nem tudnak új adóemléket kitalálni, azóta bizonyos melankolia ömlik el a tanács működésén. Erre vall az a hír, hogy a tanács a belügyminisztertől az adók nevének a megváltoztatását kérte. Ez mulatságnak hasznos, időöltetésnek jó. Reméljük, hogy legközelebb a polgármesterekről, tanácsosokról nevezik el az adókat. És ilyenformán a főváros hivatalainak is megtalálták végre a halhatatlanság útját. Mert azt senki sohse felejtí el, hogy az adóját megfizette.

Ennél az ötletnél humorban sokkal szegényebb az *adó* szóval összefüggésben levő második hír, hogy a bezárt Ós-Budavárból a tanács adósságot akar kipréselni. Mert ez a vállalat adósa a városnak a vízvezeték- és tüzelõdéllyel. Ez volt az egyetlen jó ötlet Ós-Budavára életében. Mert a tanács annyira fértelmelt az illetékeket, hogy a csõdbe jutott vállalat örömmel maradt adósa a fővárosnak. Amit senki se vehet attól rossz néven.

A harmadik hír természetesen a kerékpáradóról szól. Egy ifju ugyanis lebukott a biciklijéről. Összetört a lámpája és leestett a kerékpárról a számba is.

A legelső rendõr tehát feljelentést tett, és a szám nem a kerékpáron, hanem a biciklista zsebében volt. Amért huszonöt forint bírságot kell fizetni. A tanács most utasította a kerületi elõjáróságokat, hogy ha véletlen baleset következtében tört le a szám, akkor a bírságot ne vessék ki. De ez a rendelet sem egészen kivetni való, mert ezután újabb látványosságban lesz részük a gyalogjáró fővárosiaknak. Mert némelyik biciklin a lámpa, a csapágy, a szám, a csengõ helyén orvosi bizonyítványok fognak lógni.

Boldog tanács! Annnyitfele adója van, csak éppen — nomen est omen — tanácsadója nincs!

SZÍNHÁZ, ZENE.

(*) **Felfordult világ.** (A Fővárosi Nyári Színház *ujdonsága*.) A felfordult világ: a törvény szabályozta papucs-ország, amelyben az alkotmányos ügyeket asszonyok intézik. Szép asszonyok, ugy hogy az ilyen állammal megbékülne még az anarkhia is, a militarizmus ellenségei pedig testületileg beállnának a katonaság imádói köré. Valóban kár, hogy csak léghajóval lehet ide eljutni, kiránduló helynek ugyanis igen érdekes és kedves ez az asszonybirodalom, ahova a két világháború francia léghajója betévedt. Frigorin és Alcindor a légi utasok, csinos legények, a felfordult világ erősebb neme, az asszonynépség, heves ostromot is indít ellenük. Az ostrom, az ellenállás és a kapituláció bőséges mulatság hat képre tagolt három felvonásra. Mulatott is egész estén át a publikum; Blum és Ferrier operettjének olyan volt a sikere, amilyen egy darabnak sem volt még az idén a budai szinkörben. A kedves librettó zenéje Serpette szerzeménye, előkelõ operette-muzsika, tele értékes szép melódiákkal. A sikerben nagy része volt a pompás jelmezeknek, a gyönyörű kiállít-

tásnak és az ügyes rendezésnek is. *Szende* Anna fess hadügyminiszter volt, temperamentumos játékért sok tapsot kapott; *Sugár* Aranka szépen előadott ének-számait sorba megismételtette a közönség; a királynõ szerepében a társulat egy új figyelemre méltó tehetsége, *Gervay* Margit kisasszony mutatkozott be sikerrel. *Mihályi* Ernõ énekeknek nagy volt a hatása; *Faragó* Ödön jóízû humorral játszott; *Havasi* Szidi férfi-imitációját nagy derültség kísérte. A tapsokból kijutott a karnak is a szép felvonulások után. A darabot *Makai* Emil és *Molnár* Ferenc fordították pompásan, iztessen. A versek patogók, a próza kifogástalan. (H—s.)

(*) **Uránia Színház.** Diszes és nagy publikum előtt adják naponként *Salamon* Ödön darabját: *Párist*. A szellemesen megírt, színekben és ötletekben bővelkedõ munka nagy közönséget vonz, mert nemcsak Párist ösmerteti meg a nézővel, hanem alapos tájékozást nyújt a párisi kiállításról, és főképp a magyar osztyárról. Az Uránia díceseletes igyekezettel állította ki a darabot A képek feltűnően jók, nemkülönbön a mozgólényképek is. Érthetetlen tehát, hogy néha olyan emberekkel is olvastatják a darabot, akiknek a kellemes, folyó felolvasáshoz semmi tehetségük. A szépséges francia nyelvrõl pedig halvány sejtelmük sincs és a szavak kiejtése, hangsúlyozása morénylet a jóízű ellen. Mert az kissé kellemetlen a fülinek, — hogy csak ezt említsük — ha Palais des Invalides helyett *Pallais* *Envelad*-ot és *monche* helyett *muscst* olvasnak. Különbösen ez utóbbi Muosára emlékeztet. Pedig az távol esik az Urániatól.

(*) **Városligeti Szinkör.** A Városligeti Szinkörben holnap *Orpheus* az *alvilágban* kerül színpadra. Vasárnap adják *A három pár cipõ* című énekes bohózatot. A fõszerepeket *Szakiai* Szeréna, *Vida* Etel, *Latabárné*, *Gyöngyi* Izsó, a Vízszínház tagja, *Nyárai*, *Szentes*, *Lubinszky* és *Bihari* játszzák.

(*) **Felvételi vizsgálatok a Vízszínház színelnökségében.** A Vízszínház színelnökségében e hónap 31-ikén, pénteken tartják meg a felvételi vizsgálatokat. A vizsgálatokra e hónap 28-ika és 30-ika közt kell jelentkezni *Rónasszky* Gusztáv intézeti titkárnál. (Vízszínház-épület) naponként délután 3-tól 6 óráig.

(*) **Epizód Oberammergauból.** Német újságok egy jóízű epizódot mondanak el, amely a napokban esett meg a híres *oberammergau*i passzió-játékok egyik előadásá közbén. A darab egyik jelenésében Janos apostol egy tanítványa kérdi:

— Vajjon hova tűnt Péter?

— Erre egy jóképű paraszt-nézője az előadásnak felkiáltott a színpadra:

— Eppen az imént lódörgött itt kint az utcáron! Benijiam?

Persze nagy hahota támadt.

(*) **A Magyar Színház megvizsgálása.** Az állandó színházvizsgáló bizottság megvizsgálta a Magyar Színházat s mint hogy a színházban a mult évadához képest semminõ hátrányos változtatást nem tapasztalt, azt javasolta a fővárosi tanácsnak, hogy az előadások megtartására adja meg az engedélyt. A tanács ma tartott ülésében az engedélyt megadta.

(*) **Felvételi vizsgálatok az Országos Színes-Egyesületben.** Az Országos Színes-Egyesületben szeptember 1-én tartják meg az őszi felvételi vizsgálatokat. A vizsgálatra tulonul sok a jelentkező. Együttal megemlítjük, hogy az egyesület tanácsa szeptember 3-ikán tartja a nyári szünet után első tanácsülését.

(*) **Művészest Balatonföldváron.** Sikerült művészest rendeztek a napokban a balatonföldvári nyaralók gróf *Széchenyi* Imre elnöke alatt. Az estén közreműködött *Márkus* Aranka, az ifjabb művészernő, aki a jeles tehetsége, aki a Tannhäuserből és a Cigánybáróból énekel dalrészleteket zajos sikerrel. *Pete* Lajos, Somogyvármegye aljegyzõje, a jeles dalköltõ néhány saját szerzeményü újabb dalat mutatta be. *Huber* Károly, mint zeneszerzõ és hegedűművész aratot tapsokat. *Beóthy* Zsigárd, a Magyar Színház jeles tehetségü baritonistáját pedig néhány művésziessen énekelte daláért tapsolta meg zajosan a diszes publikum.

(*) **Német előadások Londonban.** Londonban két színházi vállalkozás is akadt, aki ott állandó német előadásokat akar a jövő évadban tartani. Mindkét vállalat élén egy-egy birnevesebb német színművész áll, mint igazgató. A vállalkozások célja a modern német drámairodalmat megismertetni az angol közönséggel, amire ugy látszik, sulyt helyeznek — *Berlinben*.

EGYESÜLETEK.

(*) **A Budapesti Hírlapszedõk Köre** saját rokkant-alapja javára az *Ebreds* és az *Arconia* dalaplet közreműködésével augusztus 26-ikán, vasárnap, a *Hermína*-kertben (volt *Klemens*-vendéglõ) *Hermína*-ut 27., szép mûsorú kerti ünnepélyt rendez. Az ünnep 4 órakor kezdõdik.

(*) **Az Iparos Ifjak Országos Egyesülete** dalárdája javára szeptember 8-ikán, a fővárosi Wampe-

tics-téle vendéglõ összes helyiségeiben nagy táncmulatságot rendez. A mulatság délután négy órakor kezdõdik.

SPORT.

Nyári löversenyek.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 23.

Az outsider nap mindig olyan váratlanul jön, mint a kék égbõl a villámcsapás; így volt ez ma is, amikor csupa favorit gyõzelem küszöbén állott a sportsman világ. Pápiron legalább három verseny látszott holbizonyosnak: *Glend*' or, *Davensberg* és *Son Sourire* gyõzelme, s mind a három a második helyre szorult. Mig *Son Sourire* mellett legalább a reális jó ló *Takaros* lett az elsõ, a többi kettõ elõtt hallatlan outsiderok gyõztek, amelyekre nagyot fizetett a totalizátor. A budai díjat *Boldog* vitte el *Davensberg* elõl, melynek szokája egy kissé késõn vette fel a küzdelmet s juttatta ezáltal huzsoros pénzhez *Boldog* boldog híveit. *Glend*' or gyõzõje pedig *Prodige*, gróf *Károlyi* István lova, amely az István díjért való vigaszversenyt nyerte meg gróf *Károlyi* Pistának; hiveinek pedig az ötös fiedben csaknem 12-szeres pénzt juttatott. Hogy gróf *Károlyi* megvigasztalódott-e az István-díjért, nem tudni, de az eset nagyon hasonlatos az *André* esetéhez, amikor ma egy éve a budai díj után felajánlotta gróf *Károlyi* István *Luczenbacher* Miklósnak a *Zászlós-André* matchet. *Prodige*-*Sternbusch* match azért még sem lesz; *Zászlós* tavaly megmutatta, hogy az István-díjat realisan szokták megnyerni...

Sportezemponból még az augusztusi handicap volt érdekes, amelyet a kis terhü Feodora nyert meg igen könnyen. Gyõzelme nyomán sok sportsman ajakárl fakadt a sóhaj, hogy:

— Meddig fog még ez a ló büntetlenül nagy handicapokat összenyerni.

Ezt csakugyan a megejtendõ boncolás és *Wackerrow* *Károly* handicapper fogja kideríteni. Mindig jól fut Feodora, nyer is nagy versenyeket s a handicapper mégis õt tartja mindig a legrosszabb lónak... Legközelebb alkalmasint 39 kilóval fog nyerni egy nagy handicapet.

Miután ugys nagy outsider nap volt s a fogadók nagyrésze szomoruan távozott a turfról, ennek a közönségnek az érdekében felkérjük a Lovaregyletet, hogy vessen végot azoknak a panaszoknak, melyek a nagy tribün alatti „olcsó” vendéglõ ellen felhangzanak. Durván, rosszul és drágán szolgálják ki az embereket, akik, ha már a pénzüket elvesztik, megérdemelnék, hogy valamivel vonzóbb keretben tegyék ezt, mint itt, csaposlegények durvasága és szitkozódásai közt.

A mai eredményeket itt adjuk:

I. **Eladõverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter. Itj. *David* *Emil* *Pimassa* (*Sneybai*) elsõ, *Artalan* II. (*Paone*) második, *Suada* (*Szõbõllõdi*) harmadik. *Azulán* *Trilla*, *Almom*, *Esparsetto*, *Félenk*, *Oriental* és *Kynast*. Itélet: Két hoszzsal biztosan elsõ, fejhoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 60. Helyrefogadások: I. 50: 103. II. 50: 94. III. 50: 86.

II. **Vigaszdíj.** Díj 3000 korona. Távolság 1800 méter. Gróf *Károlyi* I. *Prodigeja* (*Slack*) elsõ, *Glend* or (*Cleminson*) második, *Dunant* (*Segroti*) harmadik. *Azután* *Chryseis*. Itélet: 1½ hoszzsal biztosan elsõ, hat hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 118. Helyrefogadások: I. 50: 126. II. 50: 64.

III. **Budai díj.** Díj 6000 korona. Távolság 1600 méter. *Blaskovich* E. *Boldogja* (*Segroti*) elsõ, *Davensberg* (*Poole*) második, *Ormu*z (*Prudames*) harmadik, *azután* *Deleeg*, *Retford*, *Orehet*, *Második*, *Melfitano*. Itélet: 1½ hoszzsal biztosan elsõ, 4 hoszzsal harmadik.

IV. **Eladõk handicapja.** Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. *Baró* *Üchtrit* *Zs. Lady* *Syay-a* (*Prudames*) elsõ, *Fair* *Trick* (*Barker*) második, *Serdar* (*Cleminson*) harmadik, *azután* *Faust*, *Orkán* és *Lutte*. Itélet: Küzdelem után 1½ hoszzsal elsõ, 2 hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 74. Helyrefogadások: I. 50: 186. II. 50: 162.

V. **Augusztusi handicap.** Díj 6000 korona. Távolság 1000 méter. *Baró* *Harkányi* *Janos* *Feodoraja* (*Finan*) elsõ, *Anuska* (*Adams*) második, *Charmant* (*Black*) harmadik, *azután* *Kara*, *Sarkantyú*, *Bence*, *Illusion*, *Allerweil* *fidel*, *Regent*, *Dogma*, *Bereuse*, *Féerie* és *Remek*. — Itélet: ½ hoszzsal könnyen elsõ, egy hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 84. Helyrefogadások: I. 50: 186, II. 50: 132, III. 50: 196.

VI. **Nyeretlen ketevések eladõversenye.** Díj 2000 korona. Távolság 900 méter. *Mr. Lincoln* *Ifyje* (*Slack*) elsõ, *Széküfi* (*Saude*) második, *Lisi* (*Morgan*) harmadik, *azután* *Bog* *Pardon*, *Miss* *Ann*, *Gerle*, *Dráva* II., *Mr. John*, *Dallos*, *Gunár* és *Dorna*. Itélet: Egy hoszzsal biztosan nyerve, 4 hoszzsal harmadik. Totalizátor: 10: 37. Helyrefogadások: I. 50: 78, II. 50: 260 és III. 50: 86.

VII. **Nyeretlen ketevések díja.** Gróf *Károlyi* I. *Takarosa* (*Black*) elsõ, *Son* *sourire* (*Barker*) második, *Avisa* (*Southey*) harmadik, *azután* *Bezigue*, *Lepke*, *Bosky*, *Mujkos*, *Igric*, *Ignatieff*, *Kanári*. — Itélet: 2½

hosszszal igen könnyen első, 10 hosszszal harmadik. Totalizátor: 10: 42. Helyrefogadások: I. 50: 68, II. 50: 66 és III. 50: 82.

„A baden-badeni meeting. (Harmadik nap.)

Ma jutott tetőpontjára a badeni internacionális meeting, mert ma dőlt el a híres badeni nagy díj, francia, angol és német lovak részvételével. Magyar ló ezuttal nem vett részt a versenyben, mert Per Butters itthon maradt. A nagy díj ezuttal Németországnak jutott, de azért a dicsőség a magyar tenyésztésé, mert Talpra Magyar egy híres csikója lett a győztes: *Nameta*, míg második az angol *Nydia*, harmadik *Namouna* lett. Még érdekesebb ránk nézve a Saida-akadályverseny eredménye, mert ezt *Aspasia* nyerte meg, a mi kiváló steeplerünk, mely az alagi akadályversenyekről is ismeretes. A mai eredmények, melyeknek legnagyobb része meglepetés, ezek:

I. *Hamilton stakes*. Díj 4000 márká. Távolság 1000 méter. 1. *Whist*. 2. *Lu*. 3. *Macan*. Mástel hosszszal nyerve. Totalizátor: 10: 127. Helyrefogadások: I. 20: 60, II. 20: 30, III. 20: 48.

II. *Kosmopolitiches handicap*. Díj 4000 márká. Távolság 1600 méter. 1. *Ferro*. 2. *Palador*. Totalizátor: 10: 259. Helyrefogadások: I. 20: 120, II. 20: 88.

III. *Badeni nagy díj*. Díj 80.000 márká. Távolság 2400 méter. 1. *Herzog* *Hohenlohe* *Oehringen* 4 é. pm. *Samete*. ap. *Talpra* Magyar, a. *Trixie* 6 1/2 kg. (*Warne*). 2. *Sir* *Bundell* *Mahle* 6 é. pk. *Nydia*, ap. *St. Simon*, a. *Nim* *Nydia* 5 1/2 kg. (*E. Martin*). 3. *Naumann* P. 4 é. pk. *Namouna*, ap. *Fulmen*, a. *Minnehaha* 62 kg. (*Sopp*). Itélet: Két hosszszal nyerve. Totalizátor: 10: 34. Helyrefogadások: I. 20: 23, II. 20: 24, III. 20: 36.

IV. *Preis von Rhein*. Díj 3200 márká. Távolság 1800 méter. 1. *Flosshilde*. 2. *Alert*. 3. *Walkover*. Itélet: Egy hosszszal nyerve. Totalizátor: 10: 27. Helyrefogadások: I. 20: 26, II. 20: 64, III. 20: 30.

V. *Altes Schloss Hürdenrennen*. Díj 3000 márká. Távolság 320 méter. 1. *Mirza*. 2. *Conradin*. 3. *Depesche*. Itélet: Három hosszszal nyerve. Totalizátor: 10: 114. Helyrefogadások: I. 20: 68, II. 20: 34, III. 20: 86.

VI. *Saida akadályverseny*. *Mautner* V. *Aspasia* 68 kg. 1. *Jalouse* 6 1/2 kg. és *Green Flag* 67 kg. holtversenyben 2. Itélet: Három hosszszal nyerve. Totalizátor: 10: 17. Helyrefogadások: 20: 84 *Aspasia*ra, 20: 28 és 20: 24 *Jalouse* és *Green Flag*ra.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Eskütétel.** Dr. *Makucz* *Arthur*-t a budapesti büntető törvényszék albiráját törvényszéki bírónak nevezte ki a király. Dr. *Makucz* ma tette le az esküt a bírák jelenlétében *Czárán* *István* táblai bíró kezébe.

§§ **Az első esküdtészi tárgyalás.** Hunyadvármegye székhelyén, *Déván* ma volt az első esküdtészi tárgyalás az új rend fennállása óta. *László* *György* *kristyori* bányász bűnügyét tárgyalták, aki korcsmai veredés közben egyik társát megölte. A tárgyalás megkezdése előtt úgy az elnök, mint *Nagy* *Lajos* alügyész, valamint *Béthy* *Gyula* ügyvéd is az esküdtészi eljárást méltatták. Az esküdték nevében *Ajtay* ügyvéd beszélt az esküdtészekről. A tárgyalás befejeztével élénk vita támadt az ügyész és a védő között a felleendő kérdésekre vonatkozólag. Végre az esküdték elé négy kérdést terjesztettek, hétélnél több esküdt igennel felelt azokra, mire a bíróság erős felindulásban elkövetett emberölésért harmadfél évi börtönrre ítélte a vádlottat.

§§ **Apagyilkosok.** *Csizmáz* *József* kisközségi földműves nagyon szívtelen ember volt még a saját családjával szemben is. Ugyannyira, hogy ez év tavaszán két fiát: *Józsefet* és a süketnőma *Istvánt* el is kergette valami csekélység miatt a háztól. A fiuk nagybátyjukhoz menekültek, ahol azonban néhány nap múlva elhatározták, hogy hazamennek, bármi történjék is. A süketnőma vasvillát vitt magával, *József* meg otthon kerített egyet és így várta az atyjukat, aki reggel rájuk támadt:

— Hogy meretek hazajönni gazemberek?

A két fiu erre neki esett az apának és addig ütötte, a míg csak ki nem szenvedett kezük alatt. Az apagyilkosok a miskolci törvényszék esküdtészei elé kerültek, amely a süketnőma fiut, állapotára való tekintettel teljesen *felmentette* a vád alól, a másikat ellenben szándékos emberölésért *négy évi börtönrre* ítélte. Az ítélet ellen a védő semmisségi panasszal élt, amelyet azonban a Kuria szüneti tanácsa, *Szent* *Imrey* *Jenő* bíró előadása alapján ma elutasított.

§§ **Az özvegy virágárusnő.** *Erdős* *Józsefné* nemcsak özvegy, hanem virágárusnő is volt. Ez utóbbi minőségben egy kíváncsi korcsmában is árulni akarta az illatos szegfűket, tubarózskákat. De egyetlen vendég sem akadt a helyiségben. Csak *Toltes* *Márton* csaposlegény szomorkodott ott egyedül. *Erdős* *Józsefné* mint özvegy vigasztalta és mint virágárusnő virágokkal kínálta. A szomorú csaposlegény megvigasztalódott és tréfálkozni kezdett a szemrevélt asszonnyal. A virágárusnő le is szakasztotta a virágát annak az órának, amely alatt *Toltes* ott vigasztalta. Először, amikor 30 forintot lopott ki *Toltes* zsebéből és másodsor ma, amikor a büntető bíróság egy évi börtönrre ítélte.

§§ **A járásbírók egyesítése.** A budapesti kerületi járásbírókat legközelebb egy épülethez fogják összpontosítani. A kerületi járásbírók legfőbbje jelenleg bérházakban van elhelyezve, melyek a mellett, hogy nagy kiadással járnak, még kényelmetlenek és meg nem felelők is voltak. Egy közös épületbe fognak nemcsak a költözni az összes járásbírósi hivatalok; a Lipótvárosban van kiszemelve az az épület. A felekre nézve ezáltal semmiféle hátrány nem fog háramlani, mert a jelenlegi perelők legnagyobb része a bejegyzett cégek közül kerül ki, melyek a mostani decentralizáció mellett ugysz bármely járásbírósnál perelhetnek. A magántelek perlése pedig olyan arányú, hogy összes perelőknek alig tesz ki 10–15%-át éventenkint. A bírósági hivatalok egyesítése az ügykezelést is nagyon megkönnyítendő, mivel a sok esetben hosszadalmas átiratok és kézbesítések ilyenképpen teljesen megszűnnek. Különösen a kereskedővilág fogja örömmel fogadni ez újítást.

§§ **A kis tőkepénzes.** Ökölnyi nagyságu gyerekült a vádlottak padján ma, *Markstein* *Sándor* alig 15 éves kereskedőtanonc, aki minden szabad idejét a lopások szentelte. Villamosvasuti megállóhelyeken a tömeg közé vegyülve lopkodta ki a gyantulán emberek zsebeiből a pénztárcákat. Ki tudja, meddig üzte volna a lopásokat, ha véletlenül kézre nem kerül. Egy rendőrnek feltűnt a kis sáppadt arcu, villogó szemű fiu, aki 8–10 villamoskocsira is felugrált egymásután, de sohasem ment tovább egy-egy megállóhelynél, hanem visszatért ismét ahhoz a megállóhoz, ahol felugrott. A rendőr igazságra hitva fel, mire *Markstein* *Nándor* sirva fakadt s előadta a lopott pénztárcákat. Lakásán mintegy 10–15 darab ilyen pénztárcát hevert. Az összelopott 3–400 korona szépen összerakva szintén előkerült. Az elnöknek arra a kérdésre, hogy mihez volt neki szüksége arra a sok pénzre, a vádlott így felelt:

— Nem költöttem én abból semmit sem. Spóroltam, hogy legyen egy kis tőkepénzem.

A törvényszék dr. *Gruber* alügyész vádja után tekintettel arra a körülményre, hogy a károsultak visszakapták hiány nélkül pénzüket, mindössze 2 havi fogaizra ítélte a kis tőkepénzes. Az ítélet jogerős.

§§ **Orfeum-háboru.** *Brandisz* *Dávid* budai kereskedőnek sehogysem tetszett a *Weisz*-féle kávéházi orfeum énekesnője. Szépejete nem hagyta nyugodni a nyelvét s többször kijelentette, hogy a kisasszony nagyon kövér. A rendre felügyelő *Kosztá* *György* rendőrtisztviselő egypárszor eszöndre intette *Brandisz* urat, de az tovább fejtegette a kisasszony fogyatkozásait, mire aztán *Kosztá* bekísértette *Brandisz* urat. Az uton aztán a kis rakonóttal a rendőrköt is bántalmazta, rugott, harapott és káromkodott. Mindezekért a bíróság közsénd ellen való hiágás címén öt korona pénzbüntetéssel sújtotta.

TÁVIRATOK

Az osztrák helyzet.

Bécs, augusztus 23. A politikai viszonyok szanalású célzó akció ismét megakadt. Jó forrásból való értesítés szerint *Körber* miniszterelnök nemcsak hogy elhalasztotta a pártvezérekkel tervezett konferenciákat, hanem egyáltalában nincs más célja, mint bizonyos felvilágosításokat kapni. Még arra nézve se hoztak végleges határozatot, hogy a birodalmi gyűlést szeptember végére vagy pedig október elejére hívják egybe.

A vatikán és az olasz papság.

Róma, augusztus 23. Figyelemreméltó a papság egy részének állásfoglalása a Vatikán legújabb intranzigens intézkedései ellen. Így most azt jelentik, hogy a civitta-casellarei székesegyházban tartott gyásztisztvisleteken az özvegy királynénak a szent kollégium által eltiltott imádságát énekelték.

Zendülés a négerok ellen.

New York, augusztus 23. Akronban (Ohio) az ottani négerok ellen zendülés tört ki, amely mintegy egy millió dollárnyi kárt okozott. A mob felgyújtotta a városházát. Az összes iratok elégték. A tűz színhelyére kilenc század katonaságot rendeltek ki. Három meghaltak, tizen-nocyan megsebesültek.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 23. (A *Budapesti Napló* telefon-jelentése.) Az általánosságban valamely szilárdabb külföldi jelentések nem voltak képesek az itteni tőzsdét élénkebb tevékenységre eszöndözni. Hiányzoit az üzleti kedv és az ennek következtében beállott üzleti csend az árfolyamokat kedvezőtlenül befolyásolták. Az általános irányzat bágyadtá vált. Zárliatkor buza és rozs 5, tengeri pedig 1–2 fillérrel csökkent.

Kötetett: Buza ószre 8.04–7.98, buza tavaszra 8.43–8.40, rozs ószre 7.50–7.45–7.48, rozs tavaszra 7.84–7.79–7.80, zab ószre 5.70–5.68, tengeri május–júniusra 5.22–5.21–5.22.

Egyébként jegyezték: Tengeri szeptember–októberre 6.42–6.43, repce augusztus–szeptemberre 14.70–14.80.

A készáruiparban kenyérművekben és árpában nem volt vásárlási kedv és az üzlet valamennyi

cikben jelentéktelen volt, az irányzat pedig általánosan hanyatlott.

A tőzse gyengébben zárult: Buza ószre 7.96, buza tavaszra 8.43, rozs ószre 7.44, rozs tavaszra 7.77. Egyébként változatlan.

New York, augusztus 23. (Terménytőzse.) (Zárliat.) *Gyapot*: New Yorkban helyben 09.75. (10.—) Szept.-re 8.71 (8.67). Novemberre 8.44. (8.39). New-Orleansban helyben 10.— (10.—). — *Petróleum* Stand white New Yorkban 8.05. (8.05). Stand white Philadelphianban 8.— (8.—). Refined in Cases 9.35. (9.35). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — *Zsír*: Western steam 7.07. (7.10). Rohe és Brothers 7.30. (7.30). — *Tengeri* irányzata állandó. Aug.-ra 44.— (—). — Szeptemberre 44.1/2 (—). Okt.-re —. (40.3/4). — *Buza* irányzata igen szilárd. Píros ószri helyben 79.3/4 (81.1/2). Aug.-ra —. (—). — Szeptemberre 78.3/4 (78.3/4). Okt.-re 79.1/2 (80.1/2). Decemberre 81.1/2 (79.1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.1/4. (3.1/4). — *Kávé*: fair Rio 7. sz. 8.1/2 (8.1/2). Szept.-re 7.05. (7.40). Novemberre 7.10. (7.55) — *Liszt*: Spring Wheat clears 2.80. (2.80). — *Cukor*: 4. s. (4.1/4). — *On*: 30.99 (32.95). — *Réz*: 16.66. (16.66). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 23. (Terménytőzse.) (Zárliat.) *Buza* irányzata igen szilárd. — Aug.-ra 73.1/2 (72.3/4). Szept.-re 74.3/4 (73.3/4). — *Tengeri* irányzata állandó. Szept.-re 39.1/2 (39.3/4). — *Zsír*: Szept.-re 6.72 (6.70). Okt.-re 6.77. (6.75). — *Szalonna* short clear 7.50. (7.55). — *Sertészsus*: Augusztusra —. (—). Szept.-re 10.97. (10.90). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyiltér.

LEGKIVÁLÓBB HAZAI ÁSVÁNYVIZEK
SZOLYVAI
BUDAPESTI
POLENAI

Megrendelhető az uradalmi ásványvizek bérletességél Szolyván, Beregmegye.

Budapesti főraktár: Kerepesi-ut 11. I.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta vóvíz. Kiváló eszköz erre a

Mohai ÁGNES forrás

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó asztali és étrendi savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, de egyszersmind serkentőleg hat a gyomor szervezetre: emésztőképes-séget helyreállítja és fokozza, valamint minden kóros behatástól megóvja.

— Kedvelt borvíz. —

Főraktár: ÉDESKUTY L. cs. és kir. udvari szállító, BUDAPESTEN, V. Erzsébet-tér 8. sz. Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Egy francia gyárosnak

az érdekelt szakkörökben szencációt és egyuttal megdöbbsentést keltő találmányának szabadalma Magyarországnak és Ausztria számára eladó.

Arról van ugyanis szó, hogy p. o. egy 6 üléses automobil-kocsit, melynek előállítási költsége jelenleg 7500–8000 forintba kerül, a szabadalom tulajdonosa 2500 frtért képes előállítani.

A szabadalom ára 120.000 frank, mely árba a fentemlített 6 üléses automobil-kocsit bele van értve és a melyet a komoly ajánlközök kipróbálhatnak.

„Francia” jellegű ellátott ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbbít.

(Az e rovat alatt közlőtteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Csókollak még.

Csókollak még, — de megfagyott ajkkal,
Ha átkarollak, nem ver úgy e szív
S nem éled vágyam, suttogó szavakkal
Ha szenvedélyed vad gyönyörre hív.

Csókollak úgy, mint ősi alkonyatkor
Leszálló napsugár az ágakat,
S szerelmet kérő tüdővívár szavadtól
Többé a szívem vágyra nem fakad.

Nem érzed, hogy már nem tied a lelkem
És bűn, mi vágyam visszatartja rajta?
Nem érzed, hogy szerelmeddel beteltem
S keblemben már emésztő láng nem ég?

Haló sugár, ősz hervadó falomban
Szomorú végzet, — kettőnk sorsa ez!
Haló vágyamnak összedülő romja
Szíved halála, hervadása lesz.

Bródy Miksa.

—
+ Az új századról. Virchow legújabb röpiratát ezekkel a szavakkal vezeti be: Ez a fűzet az új évszázad jegye alatt jelenik meg. Lehet vitatkozni rajta, hogy az 1900-ik év az új évszázad eleje-e, vagy a réginek a vége. Senki sem kételkedik benne, hogy ennek az évszázadnak kiváló jelentősége van az ember lelkére, emlékeire. Ettől kezdve számítják majd az időt, ha nem is statisztikai értelemben, de mindenestre pszichológiailag. Hajlandóságot fog okozni a népek haladásán és hanyatlásán való elmélkedésre. Ösztönözni fog kritikai szemléletre és élteti a reményt, hogy az általános művelődésben, valamint az emberi tevékenységben és az élvezetekben új, döntő alakulatokat hoz a jövő. Erre mutat az a szinte görösös ragaszkodás, amelyivel kivált az irodalom terén új és egyre nagyobb és fényesebb vállalkozásokat jeleznek, amelyek az új évszázadhoz kapcsolódnak. Kivált a gyógyászatról remélik, hogy a közel jövőben új alakulást ölt.

+ A nyaralók paradicsoma. A világ tulsó részében, a Csöndes-Oceán partján, kissé északra San-Franciskótól van ez a hely, amely ugyancsak megérdemli, hogy a nyaralók paradicsomának nevezzék. Calville a neve s ámbár csak nemrégiben alapították, máris rengeteg olyan ember fürdözik ott, aki nem dusskalkodhatik nagyon a földi javakban. Mr. Adolphe Sutro, a kaliforniai Krózus és emberbarát-nak köszönhető, hogy létrejött. Neki támadt az az ideája, hogy egy amerikai vasúttársaságtól ötszáz darab kimustrált vaggont vásároljon meg s azokból nyaraló házakat csináljon a birtokához tartozó park-

ban a tenger mellett. Két-három dollárért pompás kis fészket lehet itt kapni egy hónapra, az élet pedig rendkívül olcsó. A parkhoz nagy gyümölcsös és veteményes kert csatlakozik, amelyből minden vagon, illetőleg nyárilak tulajdonos ingyen láthatja el a konyháját és asztalát gyümölcsös és zöldséggel.

+ Loubet vadászengedélye. A francia köztársaság elnöke a minap váltotta ki vadászati engedélyét a rambouillet-i polgármesteri hivatalnál. Az engedély a következő személyleírását adja Loubetról:
Név: Loubet (Emile).
Foglalkozása: A köztársaság elnöke.
Kora: 61 év.
Magassága: 1 méter 64 cm.
Haja, szakállá, szemöldöke: szürke.
Szeme: kék.
Különös ismertetőjele: nincs.

+ A jónő. A jónők veszedelmessége különösen kitűnt legutóbb egy esetben, amely Rio de Janeiroban történt. Ott egy jónő jóvendőmondása annyira hatott egy rendőrtisztre, hogy tizenkét embert ölt meg. Pietro Augusto a neve ennek az embernek. Beléseretelt egy szép fiatal nőbe, aki azonban visszautasította. Ez valósággal örvénygővé tette a szerelmes ifjut. Gyöttrődése közben jónőhöz fordult. A jónő azt mondta a szerelmes rendőrtiszternek, hogy csak akkor szabadulhat meg szerelmi gyötrelmeitől, ha megöli imádottját és kiirtja annak egész családját. A félőrült szerelmes fölfegyverkezett törökkel és forgópisztolyokkal és betört szerelmese házába. Ott aztán nemcsak imádottját, Mária de Carmot mészárolta le, de kiirtotta tizenegy hozzátartozóját is. És a mészárlás után egészen nyugodt volt és közönyös maradt akkor is, amikor a rendőrök elfogták. A halálos ítéletet is borzalom nélkül várja.

+ Sziklafuró csigák. Amire az ember csak a legkeményebb anyagokból készített eszközökkel képes, arra a természet némely alsórendű állatot fölszerel. Ismeretes, hogy a turókgalyó a tenger fenekén a legszilárdabb talajba hajlékot fur magának, de erre a munkára már alkatánál fogva alkalmas, kagylói tudniillik éles csucsnak végződnek. Az azonban már nem annyira ismert és nem is olyan természetes dolog, hogy a csiga a sűrű mészkőbe barlangot váj magának a hőség ellen. Az újabb vizsgálatok szerint ez a csigáknál megiehetően általános. Dél-Franciaországban egészen tömör mész- és márványsziklák vannak átlukasztva, hüvelyknyi átmérőjű csövek húzódnak bennük. A bennszőltek tudják is, hogy ezek a csövek csigáktól erednek. Boulange mellett is találtak furt sziklakat és a vizsgálódás megállapította, hogy a furt nyílások a szikláknak azon az oldalán vannak a legtöbbször, amely

legjobban ki van téve az idő viszontagságainak. A furások mélysége egyes helyeken tizenöt centiméternyi is. A közönséges kerti csiga (Helix hortensis) az, amely ezt a munkát végzi. Némely vidékeken a sziklakat olyan tömegesen lepik meg a csigák, hogy darázs-fészkekhez hasonlók, s az egyes nyílásokat elváasztó falak alig papirvastagságúak.

+ Az olvasás művészete. Ruskin, a nemrég meghalt nagy angol tudós egy ízben a következőket mondotta az olvasás művészetéről:

— Ha szellemünket akarjuk táplálni, ugyanazokat a törvényeket kell szem előtt tartanunk, amelyeket testünk erősítésénél, vagyis jobban mondva az orvsnél követünk. Sem enni, sem olvasni nem szabad merő élvezetből. De helyesen szabályozva, az evés is, a könyv is nagy élvezet szerez. Az olvasásnál elkövetett hibák sokkal veszedelmesebbek, mint az evésnél, mert a szellem nemesebb a testnél. Tulfeszített olvasás nagyobb hiba, mint a túlságos sok evés. Rossz könyvek olvasása csunyább eszeledet, mint a mértéktelen evés. Sem enni, sem olvasni nem szabad cél és terv nélkül. Az igazi különbség ember és állat között az, hogy az a céltől, ez az élvezettől vezeteti magát.

+ Peking muzsikáló galambjai. Az idegent, aki először jár Pekingben, nagyon meglepi a különös szép hangok, amelyek mintha az égből jönnének. Az idegen aztán, keresvén a különös hangok forrását a magasban, keringő galambok csapatát látja. Ezek Peking híres muzsikáló galambjai s a siphangok tőlük erednek. Egy ilyen galambot közelebről megvizsgálva, látni, hogy farktollának a végére a „chao-the” nevű hangszer van odaerősítve. Chao annyit jelent, hogy sip, the pedig azt, hogy mekanikus. Ez a különös hangszer apró nádsípkából áll, amelyek Pán sipjának a módjára vannak összeállítva és olyan könnyű ez a hangszer, hogy a galambok repülését éppenséggel nem zavarja. A gyors repülés következtében azután a levegő olyan gyorsan jut bele a sípkba, hogy egyre hallani a magasból az óies füttyöket. Egy mandarin találta fel ezt a hangszert és pedig a végből, hogy a galambok, a kínaiak kedvenc madarai, amelyek megszámíthatatlan rajokban röpöködnék Peking felett, olriaszthassák magukatól a ragadozó madarakat.

+ A tükörlés leány. Örmény felfogás szerint a mártírcsánytól ezt kívánják meg: Tudjon sütni-főzni, varni, szelni, betegét ápolni, szolgálóval bántani, házat takarítani. Magas sarku topánt és vállfűzőt ne viseljen, derült arcú, vig keűvé és titoktartó legyen; szerényen és illendően öltözködjék. Erkölös és családi olvasmányokkal foglalkozzék,

REGÉNY.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(86)

Nem hitte, hogy ebben a rengeteg méhkasban csak egy kicsit is eligazodhassék valaha, vagy hogy ebben a derengő világosságban megkülönböztethesse azoknak az asszonyoknak a sápadt arcát, akik az üres szobák egész hosszu során át vezették. És ezekből a termékből, amelyeknek ragyogó menyegző-díszje alatt is sóhajtott a szél, vitték föl két-száz lábnyira a város fölött lebegő kertekbe, amelyeket még ott is magas falak zártak el igrigyeu és a lapos tetők sugárzó világosságából kifogyhatatlanul hosszú lépcsőkön lejutott a csöndes földalatti szobákba, amelyeket a hőség ellen való védekezésül hatvan lábnyi mélyen vágtak bele a sziklába. És lépten-nyomon asszonyok és gyermekek és újra csak gyermekek és asszonyok. A palota népességét leg-alább négyezer lélekre becsülték. Hogy mennyien feküdtek benne holtan és eltemetve, azt halandó fia alig mondhatta volna meg.

Többen az asszonyok közül — hogy mennyien, azt nem tudom — a szóbeszédétől, híresztelésétől megriaszta kereken visszautasították, hogy Ketty a segítségükre legyen. Ők nem betegtek, mondták és a fehér asszonynak már a pusztá érintése is foltot ejt rajtuk. Mások a gyermekeiket bízták rá és rétkék, hogy a homályban fölnevelkedett vézna esemeteknek színt, üdéséget adjon, majd izzó szemű lányok törtek elő a homályból és megrohanták szenvedélyes panaszokkal, amelyeket ő nem értett, nem mert megérteni. A kis szobák falairól

esuf, gyanus képek meredtek rá és fajtalan istenek vigyorogtak gunyosan a szemébe az ajtók felett lévő, rémes fülkékből. A forró levegőtől, a konyha és áldozati füst illatától, a sűrűn összezsufolt emberek leirhatatlan kigözlőgeiseitől gyakran a lélekzete is elakadt, de amit hallania kellett, s aminek csak a megejtéséhez is hozzá szokott, az undorítóbb volt, mint mindaz a borzalom, amit az érzékeivel felfoghatott. Jelentékeny más volt a hősies elhatározás, hogy az indiai asszonyok képzeletben látott nyomorához a rokonérzésünket, az életünket odaadjuk, mint szembenállanunk Rhatoreban az elszigetelt asszonyi lakások leirhatatlan valóságával.

Tarvin ezalatt egy maga kitalálta rendszer szerint kutatta fel az országot. Ez a rendszer a lehetőségeknek jelentőségük mértéke szerint való felhasználásból állott. Mindaz, amit tett, okbeli, ha nem is mindig felismerhető összefüggésben volt a céljával, a Naukahával.

A fejedelmi kertekben, ahol megszámlálhatatlan és csak ritkán fizetett kertész víztömlőkkel és öntöző kannákkal barcolt a hőség hatalma ellen, zavartalanul járhatott ki és be. Szabad bejárása volt a maharádzsa külön istállójába is, ahol nyolcszáz ló hevert éjszakánként az almon és nézhette, amint reggelenkint sétára vonultak ki két csoportban. A palota külső udvarai korlátlanul nyitva állottak a számára; jelen lehetett az elefántok öltözködésénél, ha a maharádzsa hivatalos körútra indult, beszélgethetett, mulatgathatott az őrséggel és szórakozhatott a sárkánytojú, kigyónyaku ágyukon, amelyeket bennszülött műiparosok találtak fel, akiknek a fejét a mitrailleur-sek zavarhatták meg irt a Keleten. Hanem arra a területre, ahol Ketty tartózkodott, be nem tehethe a lábát. Tudta, hogy a leány élete Rhatoreban épp oly biztos, mint Topazban, hanem amikor Ketty első ízben tünt el önbizalommal és remegés nélkül az asszonyok palotájához vezető bejárat szőnyeg-függönye mögött, keze önkéntelenül is a kabátja belső zsebében levő revolverhez kapott.

A maharádzsa jó pajtása volt neki és kitűnően tudta a pasihit, hanem amikor alig fél órával Kettynek a szőnyegfüggöny mögött való eltűnése után szemben ült vele, arra a megállapodásra jutott, hogy ugyancsak nem ajánlhatná a maharádzsát az életbiztosító társaságoknak arra az esetre, ha az ő drágájának valami baja esnék abban a titokzatos birtoklomban, amelyből sut-togáson és halk zörgésen kívül más hang ki nem jut a külvilágba. Mikor Ketty később ismét előkerült, akkor már a maharádzsa-kunvarral, aki a karján csüngött, arca sápadt volt és eltorzult, szemében a felháborodás könnyei csillogtak. Látott.

Tarvin hozzá sietett, de ő azzal a parancsoló mozdulattal utasította el magától, amely az asszonyokat még felindulásukban jellemzi és Estesnéhez menekült.

Ugy hatott ez Tarvinra, mintha durva kéz taszította volna ki Ketty életéből, s a maharádzsa-kunvar úgy látta meg este, amint nagy lépésekkel járt föl s alá a fogadó verandáján, szinte megbánva, hogy nem lötte le a maharádzsát, aki tulajdonképpen való oka a Ketty szemében fellobbant rémületnek. Mély sóhajttással hálálkodott az istennek, amiért itt lehetett, hogy Kettyt őrizze, megvédelmezze és szükség esetén erőszakkal is elvigye. Megborzongott, ha egymagában képzelte el itt a leányt, csupán Estesnének a távolból való támogatására utalva.

— Hoztam valamit Kettynek — mondotta a hereg, óvatosan leszállva a kocsiból, mert a kezében csomagot tartott, amely mind a két karját elfoglalta. — Jöjj velem hozzá!

Gyaugatlanul, semmi rosszat nem sejtve, kocsizott el Tarvin az ő kis barátjával a misszió házához.

— Palotában mindenki azt mondja, hogy ő a te Kettyd — jegyezte meg a gyerek utközben.

(Folytatása következik.)

b) Osztrák Államadósság.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes entries like 'Egyes papírjárdók', 'Egyes osztrákjárdók', 'Aranyjárdók'.

c) Idegen Államadósság.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Bolgár vasuti kölcsön', 'Eszék 100 frankos sorozat'.

II. Más kölesők.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Bonyák köles', 'Budapest fővárosi köles', 'Budapest fővárosi köles'.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Large table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Lists various institutions like 'Bejárók takarékp. sz. társ.', 'Egyes papírjárdók', 'Közvetítői sz. társ.', etc.

IV. Elsőbbségi kötvények.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Adria elsőbbségi kötvény', 'Közvetítői sz. társ.', 'Kassa-oderbergi 1880. évi', etc.

V. Bankok részvényei.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Bankjegyek', 'Első m. iparbank', 'Kassa-oderbergi 1880. évi', etc.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Bejárók', 'Hil. költési', 'Kassa-oderbergi', etc.

VII. Biztosító társaságok részvényei.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Beit. biztosító társ.', 'Beit. élet- és járadék-biztosítási-társ.', 'Első magy. által.', etc.

VIII. Gőzmalmok.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Concordia', 'Első budapesti', 'Erzsébeti', 'Lajosa', etc.

IX. Bányák és téglagyárak részvényei.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Borsodbánya', 'Budapesti téglagyár', 'Egyes téglagyárak', etc.

X. Vasútványok és gépjárművek részvényei.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Gősdarabgy. gyár', 'Danubius', 'Gass', etc.

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Athanasium', 'Franklin', 'Komes', etc.

XII. Különböző vállalatok részvényei.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Ált. vassz. költ.', 'Bécsi villamos', 'Első magyar szövő', etc.

XIII. Közközlési vállalatok részvényei.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Adria tengerhaj.', 'Bécsi közvil. sz. társ.', 'Első magyar szövő', etc.

XIV. Sorozatok.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Basilika', 'Első magyar szövő', 'Első magyar szövő', etc.

XV. Pénzmenetek.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Vári arany', '20 frankos arany', '20 márkás', etc.

XVI. Külföldi váltók (Ábra).

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Amsterdam', 'London', 'Német piac', etc.

A budapesti terménytorzsde.

A terménytorzsdeben a szezon szerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti irjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar — korona, vörös aprószemű — korona, vörös erdélyi — korona, vörös bányai — korona, közepesemű — korona, nagyszemű — korona, Disznózsir: budapesti 57.—57.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki — korona, városi 4 darabos 47.—47.50 korona, 3 darabos 51.—51.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szilvóniai azonnali való szállításra.

A bécsi értéktörzsde.

Eldötésde szilárd. Utimó prolongáció 4 1/2%—5% mellett folyt. Déli tőzsde szilárd, később üzletellen. Zárlat szilárd Berlinre. Bécs, aug. 23. (Magyar értékek számlata.) 4% aranyjárdék 114.85. Tiszai és szepedi kölesön sorozat 139.—. Magyar vasút kölesön ezüstben 99.10. Magyar keleti vasuti állami költés 116.20. Magyar leszámlított és pénzváltóbank 450.—. Rimamurányi vasútrészvény 510.—. Magyar koronajárdék 90.50. 4% os Magyar földterem. költvény 90.60. Magyar hitelbank részvény 678.—. Magyar nyereségű kölcson sorozat 156.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 349.—. Magyar kereskedelmi bank —.

Bécs, aug. 23. (Osztrák értékek számlata.) 4 1/2% papírjárdék 97.90. 4% os osztrák aranyjárdék 116.80. 1890-iki sorozat 139.50. Osztrák hitelsorozat 384.—. Angol-osztrák bank 276.—. Bécsi bankjegyek 491.50. Osztrák-magyar bank 1792. Déli vasút 110.—. Dunagőzhajózási részvény 761.—. Dohányrészvény 286.50. Császári és királyi arany 114.4. Német bankváltók 118.32. 4 1/2% ezüst járdék 97.05. Osztrák koronajárdék 97.75. 1884-iki sorozat 193.—. Osztrák hitelintézeti részvény 688.75. Unionbank 551.—. Osztrák Länderbank 413.25. Osztrák-magyar államvasut 645.50. Elbavölgyi vasut 456.—. Alpeji bányarészvény 449.50. 20 frankos arany 19.30. Londoni váltó 242.22. Bécsi Tramway Litt A. 279.—. Bécsi Tramway Litt B. 273.—. Lipót kőb —. Az irányzat kedvezlen. Bécs, aug. 23. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 659.50 Magyar hitelrészvény 676.—. Angol-Osztrák bank 276.—. Bécsi bank egyesület 492.—. Union bank 551.—. Länderbank 414.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 646.50. Lombard 110.—. Elbavölgyi vasut 459.—. Északnyugati vasut részv. 450.—. Dohányrészvény 286.50. Rimamurányi vasut 511.—. Alpeji bányarészvény 450.50. Májusi járdék 97.80. Magyar koronajárdék 90.50. Török sorozat 106.75. Német birodalmi márká 118.37. Napoleon d'or 19.30.

Külföldi értéktörzsdek.

Berlin, augusztus 23. (Tőzsdei tudósítás.) A tegnapi mozgalmas előzdszere ma megnyitások jóval nyugodtabb hangulat következett, mint ahogy a pénzváladás juttott bizonyos bank-cég részére végzett késznyereladások megzúntak. A spekuláció, amely tegnap erősen átáta a bank és bányarészeket, ma ismét nagyobb visszavonulásokat végzett, amiben támogatja az a hír, hogy a porosz államvasutak néhány száz gőzmozdonyt rendeltek meg, ugyancsak az amerikai vasútpiacról szóló kedvezőbb jelentések. A járdékpia nyugodt, bankok egyenlőlenek, később ingadozó. Magánleszámlátsai kamatláb 4%. Utimópénz 4%.

Berlin, augusztus 23. (Zárlat.) 4 1/2% os papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 98.40. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 90.40. Osztrák-magyar államvasut 137.40. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltó 84.45. Magyar vasuti beruházási kölesön 101.10. Alpeji bányarészvény —. Disconto-Commandit 173.60. Általános villamosok Edison 219.25. Gelsenkircheni 218.75. Laurakohó 199.75. 4 1/2% ezüstjárdék 96.50. 4% magyar aranyjárdék 93.10. Osztrák hitelrészvény 205.25. Déli vasut 25.—. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegy 216.65. 4% új orosz kölesön 96.10. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 94.25. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 146.80. Harpeni 176.80. Az irányzat javult.

Berlin, augusztus 23. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszázötök magyar aranyjárdék 96.10. Magyar koronajárdék 90.40. Osztrák hitelrészvény 205.50. Osztrák-magyar államvasut 137.80. Déli vasut 25.—. Északnyugati vasut 216.65. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy közepszén —. Buschtelhradi —. Orosz bankjegy —. (Utimo.) Lombard —.

Hamburg, augusztus 23. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjárdék 96.30. 1890. sorozat 133.—. Déli vasut 25.—. 4% osztrák aranyjárdék 98.40. Osztrák hitelrészvény 205.30. Osztrák-magyar államvasut 137.75. Olasz járdék 94.15. 4% magyar aranyjárdék 96.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 23. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 98.5. Magyar koronajárdék 90.30. Osztrák-magyar bank 121.10. Déli vasut 25.20. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltó 204.50. Bécsi bankjegyek 123.30. Villamos részvény 126.—. 1890-os magyar aranykölesön 77.—. 4 1/2% os ezüstjárdék 96.50. 4% magyar aranyjárdék 96.05. Osztrák hitelrészvény 205.20. Osztrák-magyar államvasut 137.40. Északnyugati vasut 112.—. Bécsi váltó 84.25. Párisi váltó 81.30. Unionbank —. Alpeji bányarészvény 224.—. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, augusztus 23. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Artyományok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 205.40. Osztrák-magyar államvasut —. Déli vasut 25.25. Osztrák aranyjárdék —. Olasz járdék 94.00. Laurakohó —. Harpeni —. Disconto 173.40. Alpeji —. Bécsi bankjegyek —. Az irányzat szilárd.

Páris, augusztus 23. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut 99.—. 4% osztrák aranyjárdék 99.—. Osztrák Länderbank —. 3% francia járdék 100.62. Ottomannák 64.—. 3 1/2% francia járdék 102.25. Alpeji tánya részvény —. Déli vasut —. 4% magyar aranyjárdék 97.25. Párisi bankrészvény 1104. Olasz járdék 83.45. Francia földterem. járdék 99.80. Osztrák földterem. részvény 1200. Török dohányrészvény 315.—. Az irányzat bágyadt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 23. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar eis örendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérik. Oreg közep (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Píatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 96-97 fillérik. Píatal közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 95-96 fillérik. Píatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 96-98 fillérik. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) — krajcár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. III. Romániai: Nehéz (páronként 820 kilogramm felüli súlyban) — fillérik. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérik. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérik. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 96-97 fillérik. Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 95-96 fillérik. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 95-96 fillérik. Sertésüzlet zám: 1900. aug. 21. napján volt készlet 39.338 darab, 1900. augusztus 22. napján felhajtott 241 darab, 1900. augusztus 22. napján elszállított 353 darab, 1900. aug. 23. napjára maradt készletben 39.274 darab.

Vizállás.

Table with 3 columns: Location, Height (m), and another Height (m). Lists various locations like 'Inn', 'Duna', 'Bécs', 'Pozsony', etc.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 23. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Magyarossy Ferenc, Havlicsek József és Mann József dohánybeváltó felügyelőket VII. fizetési osztálybeli dohánybeváltó felügyelőkké, s tordai m. kir. pénzügyigazgatóságokhoz Erdéky Boldizsár kassai adótnokot pénzügyi titkárrá ideiglenes minőségben, Papp György pénzügyi számelőnört végleges pénzügyi számvizsgálóvá a pénzügyminiszteri szanvezéséig, a nagyatádi m. kir. adóhivatalhoz Leiner Sándor privyegyei adóhivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká, Kleini Antal mezőkövesdi adóhivatali ellenőrt a técsői m. kir. adóhivatalhoz adóhivatali pénztárnokká és Bándi Géza váci adóhivatalhoz adóhivatali ellenőrt a mezőkövesdi m. kir. adóhivatalhoz, a homonnai m. kir. adóhivatalhoz Szeghety Bertalan ottani adóhivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká, a máramaros-szigeti m. kir. adóhivatalhoz Varga Sándor máramaros-szigeti adóhivatali segédőt adóhivatali ellenőrré, a hevesi magyar királyi adóhivatalhoz Kis Rikárd kezhelyi adóhivatali tisztet adóhivatali ellenőrré, a székesfehérvári magyar királyi adóhivatalhoz Orbán Imre székesfehérvári m. kir. adóhivatali tisztet adóhivatali segédőt, Szabó Dénes székeskereszúri adóhivatali gyakoronokot a rimaszombati m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adóhivatali, a nagy-récei m. kir. adóhivatalhoz Szigeti Sándor csopregi adóhivatali díjas gyakoronokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben, a balassagyarmati m. kir. adóhivatalhoz Czervedői Mihály bárfai adóhivatali díjtalan gyakoronokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben, a hajdúszoboszlói m. kir. adóhivatalhoz Feil István pécsvárad adóhivatali gyakoronokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben, a sátoralja-újhegyi m. kir. adóhivatalhoz Betteheim Samu sátoralja-újhegyi adóhivatali díjtalan gyakoronokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben, Lode Rezső gépészmérnök, szabadalmi bírói kir. iparfelügyelővé, a VIII. fizetési osztály első fokozatúvá; a valdás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Tarányi Pál és. kir. őrmesteret a kapusvári állami főgimnáziumhoz rendes iskolaszolgálóvá, Augyalosy János deési lakost a deési állami gimnáziumhoz rendes iskolaszolgálóvá; a budapesti kir. itéletábla elnöke Halvax Heindrich Elek temesvári lakos ügyvédjelöltet a temesvári kir. itéletábla kerületébe díjas joggyakoronokká, a temesvári kir. itéletábla elnöke dr. Cseke Miklós debreceni kir. törvényszéki díjtalan joggyakoronokot segélydíjas joggyakoronokká, Turk István kis-várdai kir. járásbírói ideiglenes minőségű díjtalan joggyakoronokot segélydíjas joggyakoronokká és Almos Zoltán nyiregyházi lakos végzett joghallgatót a debreceni kir. itéletábla kerületébe ideiglenes minőségű segélydíjas joggyakoronokká. A lugosi kir. pénzügyigazgatóság

Ős János érettségi vizsgát tett duna-földvári lakos az orsz. kir. fővármivaltóhoz díjtalan gyakorlatjelöltté. A debreceni kir. főgimnázium a máramaros-szigeti kir. ügyészséghez irnokta Medgyessy László nyiregházai kir. törvény-széki fogházrörmestert. A szegedi kir. főgimnázium a nagy-beskeréki kir. törvény-széki fogházhoz örörmestert Pohlhammer Károly antalfalvai kir. járásbírósi fogházhoz. A máramaros-szigeti kir. törvény-széki elnöke a vezetése alatt álló máramaros-szigeti kir. törvény-széki üresedésben levő III-od osztályu hivatalosai állásra Dánczer József máramaros-szigeti kir. törvény-széki fogházhoz. A kis-hartai kir. közevítő intézet igazgatósága Bak János dunapataji lakost ideiglenes minőségben II-od osztályu felügyelővé nevezte ki.

Athlétizés. A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter Kovács Gábor törösvári állami elemi iskolai tanítót a tököli állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

Ügyvédi kamara. A debreceni ügyvédi kamara Kiss Antal volt kun-szent-mártoni ügyvédet elhalálozása miatt az ügyvédek névjegyzékéből törölte s irodája részére gondnokul dr. Bozók Árpád kun-szent-mártoni ügyvédet rendelte ki, dr. Löwinger Armin ügyvédet H.-Böszörmény székhelyre, az ügyvédek névjegyzékébe felvettette.

Névmagyarosítás. Habakusz Antal székcs-fővárosi alkalmazott budapesti lakos saját, valamint kiskorú Katalin, Antal, Rozália, Károly és Margit nevű gyermekei Halászra, Nagel József budapesti lakos Nemesse magyarosította vezetéknevét beügyminiszteri engedéllyel.

Napirend.

Naptár. Péntek, augusztus 24. — Római katolikus: Bertalan ap. t. — Protestáns: Bertalan. — Görög-ország: (augusztus 11.) Euplusz. — Zsidó: Ab. 29. — Nap kél 4 óra 52 percek. — Nyugszik 6 óra 38 percek. — A hold kél 4 óra 13 percek reggel. — Nyugszik 5 óra 33 percek délután.

A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 órakor.
Nemzeti Múzeum. Régiségtar, nyitva reggel 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépti díj mellett megtökintethök.

Országos Képtár az Akadémiában nyitva délelött 9-1 óráig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum a városligeti ipar-csarnokban nyitva d. e. 9 órától 2-ig.
Telenológus iparmúzeum nyitva délelött 9 órától 12 óráig és délután 3-5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelött 9-1 óráig.
Külsékedési múzeum nyitva délelött 9 órától 12-ig és délután 3 órától 5-ig.
Nyilvános könyvtárak zárva.
Magyar Kereskedelmi Múzeum, Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelött 9-12 óráig délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelött 9 órától 12 óráig és délután 3

órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetésig árusítókak is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelött 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi (kirendeltségek központi üzletvezetése Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— **A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése.** —
Budapest, augusztus 23.

A légnyomás maximuma Orszországban erősfödött és az atlanti depressziót kissé nyugodtabbra szoritotta vissza.

Az idő Európa keleti felében száraz, míg nyugaton a depresszió hatása alatt helyenkint esős.

Hazánkban tegnap majdnem mindenütt volt eső és pedig számos helyen zivatarral. Pésett és Eszéken köves jég esett. Ma reggel a nyugati részekben köd van. A hő-mérséklet keveset változott.

Küldés: Tulnyomóan száraz és meleg idő várható.

Magyar kir. államvasutak. Aradi üzletvezet.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetésére nyilvános tárgyalást hirdet, Arad állomáson létesítendő földmunkákra.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az általános és részletes feltételek Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetésének pályafenntartási osztályában a hivatalos órában megtökintethök.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi augusztus hó 30-án, déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetésig általános osztályánál.

Az ajánlatokat egykoronás, az ajánlat mellékleteit ívenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat az Arad állomáson létesítendő földmunkálatokról.”

Csakis az összes munkákra tett ajánlatok fog-nak figyelembe vételni. Az ajánlat benyújtását meg-előző napon, vagyis 1900. évi aug. hó 29-én, déli 12 óráig 500, azaz ötszáz korona bányapénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetésignek gyűjtőpénztáránaí akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bányapénzről szóló letétlevél az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértékben felül számítatba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bányapénzek térti ve-nyvennyel ásdndók fel.

Arad, 1900. aug. hó 16-án.

Az üzletvezetésig. Utányomás nem díjaztatik.

Édes eseménye-szóló

direkte szatymazi telepemről szállítva, keverve a legfinomabb fajokat, 5 kilós postakosár bérmentve bár hova 2 fnt 36 kr. Gyllertón 1 postakosár gyllertón hogy öszibarack 3 fnt 66 kr. 1 postakosár idei szőlőfüge 2 fnt 20 kr. — Rendelmények a jól megérkező zseléért garancia mellett szállítatnak, mivel telepe-m arra szakavatott em berek csomagolnak. — Rendelmények budapest központba intézendők.

FROMMER ELEMÉR
 kiáll. kitüntetett csomagolóüzlet
 Budapest. Váci-körút 24. sz.

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.
 v. kórházi orvos, specialista

gyógyít legrovidebb idő alatt biztos sikerrel férfiaknál és nőknél: húgyszólyást, hólyagbajokat, bujakoros sebeket, syphilist, ennek következményeit, makacs bőrbajokat és az énfertözésből támadt idegbetegségeket.

Meglepi az eredmény férfui gyengeségnél (impotentia) úgy fiatal, mint öregebb egyéneknél. Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszereket.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz., (Dobány-utca sark, II. emelet).
 Bejárta a lépcsőnél. Külön várótermek.
 Rendelés délelött 9-3-ig, este 6-8-ig.

Magyar királyi államvasutak Igazgatósága.

Pályázati hirdetés.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1900. évben szükségelt vonatok villamos világitására alkalmazandó akkumulátorok szállítására ennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen szállításra vonatkozó részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás a magy. kir. államvasutak igazgatósága El szakosztályánál (Budapest, VI. ker. Andrassy-ut 73. sz. III. em. 27 ajtószám) kaphatók.

E szabályszereit kiállított, ívenként 1 korona m. k. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve, legkésőbb f. évi szeptember hó 15-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak gépészeti főosztályában átadandók, illetőleg posta útján odaküldendők és a boríték ezen külcimmal látandó el: Ajánlat a 117613/900. számhoz.

Az ajánlott akkumulátorok összerértékének 50/0-kal felérő bányapénz legkésőbb f. évi szeptember hó 14-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránaí letendő.

Bányapénz nélküli, vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módozatok betartása mellett állítatnak ki, ugye-lomb nem vétetnek.

Budapest, 1900. augusztus havában.

Az igazgatóság. Utányommat nem díjaztatik.

Gummi

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.

Gummi és habbolyos csomagolást. 1 fntól 6 fntig
 Párisi női szivacska 2 " 6 "
 Irrigátor 1,80 " 5 "
 Körövel posztarum oculorum (Poliporus) Menzinger tanár szerint vaszkóval 1,80 fntól 2,50 fntig. Szabál. habbolyos alatti kötelek „Diana-5” 3,50 fntól 5 fntig. — Gyűjtő-műny uraknak 3 fntól 10 fntig. 10 fntnyi megrende-ménél 15% árkedővezemény.

Megrendelések postán, az árkeretben csatolhatóan. KELETI J. Budapest, IV. Koronaherceg-utca 17. Zsoltó helyen az utcánál. © Árjegyzék ingyen, szat borítékban

Ügynökök,

kik az 1888. évi XXXI. t. e. értelmében sorjegyok- nek részletítésére felő előadásra már foglalkoztak, ilyen minőségben, ma-gas jutalékkal később esetleg fix fizetésű felvé-tetnek.

Fleissig Sándor
 bank- és váltó-díal.
 Budapest, VII., Erzsébet-kör-út 2.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészet dor. volt csasz. kir. oszt. főorvos

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyszólyósokat és sebeket, az énfertözésből támadó húgyszólyósokat, nőknél fehérvérűséget, ózónnyomásra idülték és, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanodó egyik főokozója és börtbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészet dor. volt csasz. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig, 8 óráig.

Díjazott levelekre legrogyobb figyelemmel válaszoltatill és szíveszeretettel is gondó kedvra lenz.

Nélnék küln váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nal megrendelhető **NEPSZERU UTHUTATÓ** (mar 16-ik kiadásban megjelent) némi betegségek és ezek áuzzerül gyógykezeléséhez című könyv, volt ár. 2 fnt 50 kr., most csak 60 kr. A könyv jó becsomagol. lev. oklívóval, 1 fnt beklídeése mellett bérmentve v. gy. 90 kr. utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarvezeték leírása. — II. A nemi élet átörödedése. — III. Az énfertözés és az általánosan meg-értet. — IV. Húgyszólyák (trippet) és húgyszólyák. — V. A bujakor (syphilis). — VI. Fehérvérűség. — VII. Elnyomott fehérvér. — VIII. Női magtalanodás. IX. A ivar-vezeték megbete-edésének főnyerője prostitúció.

Férfiak

figyelmébe.

A legmakacsabb és idült húgyszólyásnál (magfolyás stb.) egyedül gyors és biztos sikerrel használ-tatnaka, a Gonorrhoe-pilulák, melyek egyedül csak Sil-berstein S. vezegyzeti la-boratoriumában Bés IX. Rossauerlände 35. kapha-tók, ára egy doboznak 2,50 fnt (ezen díszsziget levél-bélyegeken is lehet be-küldeni).

Arany- és ezüst eladás. Alkalmi nászajándékok.

13 latos ezüst evőkészle-tek 12 személyre 140 fnt, 6 személyre 65 fntól kezdve és följebb. Mindennemű finom ezüsttárgyak barok és francia stílusban. Nagy raktár arany férfilán-ookból, masszív arany gyűrűk 6 fnt 40 kr., arany férfui órák 12 fnt, arany női órák 9 fntól kezdve, 12 darab masszív evő-eszköz 6 fnt 50 kr. Ves-zünk zálogházai céduákat. Képes árjegyzéket bér-mentve és ingyen. Grün-berg Armin Béla örököse Budapestben, Városház-tér 9., I. em. 23. új szán Váci-utca 30. Részletfize-tésre is.

A JÓ GAZDA KÖNYVTÁRA

33333333

Az a jó gazda, a ki igyek-szik a gazdaságában elő-fordulható bajokat és ká-rokat ingatlan- és lábas jószágairól elhárítani, — Hogy ezt jókor tehesse, olvasson tanulságos köny-veket, a miket tapasztalt emberek írtak. — A jó gazda meg a rossz gazda között az a különbség, hogy a jó gazda más kárán tanul, a rossz gazda a magáén.

33333333

Békessy László. A tejgazdaság és sajtó készítés. 202 képpel. Vászona könyv kor. 4 —
 GYÖKERT FERENCZ és KOZCSA TWADAR. A fák alak- és fejlődéstana. I. rész. Képekkel kor. 2 —
 GOTHARD SÁNDOR. A városi hulladékok értékesítése és a komposztálás. 35 képpel és egy táblával kor. 2-80
 GOTHARD S. A Thomas-salak, mint a legokosabb foszforszármazék kor. 1-20
 HANÓ VILMOS. Házi kinstár. Sok száz titkos szer leírása. Fűrve kor. 2-40
 kötet kor. 3 —
 HENSCH ÁRPÁD. Az oszkerü talajművelés elmélete és gyakorlata. 117 rajz-zal kor. 4 —
 JARLONOWSKY JÓZSEF. A szőlő betegségei és ellenségei. Három szines, egy fekete táblával és 76 rajzzal. Vászona könyv kor. 6-10
 NESEZER György. Méhészeti landászat. Elméleti és tapasztalati útmutató a méhek észszerű és jóvedelmű tenyésztésére kor. 2 —
 ÖRMÁNDY MIKLÓS. A dohány. Képekkel kor. 2 —
 PETROVICS ISTVÁN. A homoki szőlők telepítése és művelése. 12 képpel. Vászonnkötetben kor. 3-40
 RUFFY K. PÁL. A sertés javítása és hizlalása. Gazdák és hizlalók hasz-nálátára kor. 2 —
 SZALAY JÁNOS. A seprőszitrok termelése kor. 1-60
 Csakhatatlan összamló könyv. Gazdák, iparosok stb. számára kor. —80
 Mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló törvény kor. 1 —
 Mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló rendeletek kor. 1-60
 A munkások és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szá-bélyezéséről szóló törvény kor. —60
 Ételbőleltetési és végrehajtási rendeletek hozzá kor. —60
 Állategészségügyi törvény —80
 Dohányföldéki törvény —50
 Halászati törvény kor. —60

MEGJELENTEK ÉS KAPHATÓK

LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)
 CSÁSZ. ÉS KIR. UDVARI KÖNYVKERESKEDÉSÉNEK KIADÓHVATALÁNAN
 6000 BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 21. 6000

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ,
Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Péntek, 1900. augusztus hó 24-én.
B. A. L. E. K.
Operett 3 felvonásban. Írták H. Raymond és P. Buran. Zenéjét szerzerzte Hervé. Fordították Rákosi Viktor és Makai Emil.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ
Péntek, 1900. augusztus hó 24-én.
Páris 1900-ban.
Iria Salamon Ödön.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

FÓVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Budán, a Krisztinavárosban.)
Péntek, 1900. augusztus hó 24-én.
Másodszer:
Felfordult világ.
Fantasztikus operette 3 felvonásban. Írták Blum és Toché, fordították Makai és Molnár. Zenéjét szerzerzte Serpette.
Kezdeté 7 órákor

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Péntek, augusztus hó 24-én.
Föld Irén, Tomori Melissza és Németh József m. v.
Orpheus a pokolban.
Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

FOLIES CAPRICE.
Ma nagy
ujdonsági estély!
Ujjonnan szerződött tagok:
Joie de Diaz,
nemzetközi énekesnő.
Lili de Vera,
szubrett.
Lina Lendvay,
excentrique.
Paula Palme,
chansonett énekesnő.
Ella Sarkadi,
nemzetközi énekesnő.
Végül:
Hotel Narrenhaus.
Bohózat. Írta: LEITNER H.
Személyek:
Mr. Jackson, angol --- Steinhardt ur
Nelly, leánya --- Ferenczky
Alfred Bassi, vőlegénye --- Fürst ur
Maurice, h. tolmács --- Rott ur
George, szobapincér } egy párisi --- Schönberg ur
Babette, szobalány } szállodában --- Schindlerné
Jean, háziszolga --- Echtenn ur
Mad. Courbeau, szállodatulajd. --- Weissné
Rendőrszatisviseleő --- Pfeiffer ur
Egy boltilány --- Bayer k. a.
Utasok. Történik egy párisi szállodában.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztárnyitás 1/28-kor. Az előadás kezdete 1/29-kor.
Hatásos siker az éneklő és táncoló-balletnek

Tokaji-négyes
magyar-orosz társulat, továbbá
Mr. Jules Woöks
gyorsrajzoló művész
és az összes műerők.
Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dohány nagy-tőzsde, Károly-körút 26. és a Mulató nappali pénztáránál.
A mulató villanyos világítása saját gépei által oszkoztatták; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyrosok által készítették.

Alsó Szt.-Margitszigeti Nagyvendéglő.
Jó konyha. — Naponta katona vagy cigányzene. Kétféle kávéházi italok. Jegeskávé, fagyalt stb., tej saját Szt.-Margitszigeti tehenészetéből.
Az új hid megnyitása óta az ételek és italok ára jóval leszallitva.
Kiváló tisztelttel
Kaps József vendéglős,
a Szt.-Margitszigeti vendéglők bérloje.

Lähne-féle nyilvános tan- és nevelő-intézet Sopronban.
Elemi iskolával, teljes 8 osztályu gimnáziummal és 4 osztályu reáliskolával.
Bizonyítványai államérvényesek.
Felvesz új növendékeket 6 éves koruktól 18 éves korukig. — Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál az igazgatóság.

A budapesti asztalos ipartestület hírneves tagjai által kitértően készített háió-, ebédő- és szalon-berendezések, barokk, szecesszió, angol és ó-német stílu

BUTOR
nálunk 3 évi jótállással, olcsóbban mint bárhol, meglepő nagy választékban eladásra készen állanak.
Szabó Ferenc és Társa
butor-iparosok
Budapest, Kerepesi-ut 12.
a Sip-utca sarkán.

Van szerencsém a t. közönséget érlesiteni, hogy
József-körút 35.
szám alatt levő csemegeüzletem mellett
BODEGA
nyilott meg, amelyben a legfinomabb buffet és kitértő Andrey-féle borok és szeszes italok állnak jutányos áron rendelkezésre.
BAUER KÁROLY, főszakács.

Butorok hitelre
a legolcsóbb árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Fővilágosítással szolgál
VARGA IGNÁC hitelfőnök
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 2., butoraktárban.
A legujabb árjegyzéket több mint 386 képpel 25 krnak bélyegben való beküldése ellenében franco küldjük.

CRÉME DE FANCHON
a 3 sziv véd-jeggyel.

Bőgtön finomító és szépítő arckrém. Legjobb a világon! Ártalmatlan! Zsirtalan!

Kis üvegy 1 K. Nagy üvegy 2 K.
Főraktár:
URSITS Gyógyszerár.
Budapest, Rákóczi-utca 3.
Vásárol 20 liter többet beküldése után a franko.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATTI GERÖ Ferenc előkészítő-iskolája az egyéves önkéntességi képesítő vizsgára.
Iroda: Budapest, VI., Nagy János-utca 3. sz.
Ezen iskola előkészít ifjakat, kik tanulmányaikat bármily körülmény miatt abbahagyták, kiváló főgimnáziumi tanárok közreműködésével az önkéntességi vizsgára. Az új kurzus szeptember 2-án kezdődik és 6 óra terjed. — Prospektus ingyen és bérmentve.
Beiratás naponként délután 4-7 óra között.

Saját készítmény.
Különösen figyelembe ajánlom, hogy a ruhák nagyobb része honi gyártmány és tiszta gyapjuszövetekből készült.

Péru öltönyök írt 12, 14, 16, 18 és feljebb	Nadrágok írt 4, 5, 6, 7, 8 és feljebb
Péru felöltő " 12, 14, 16, 18 " "	Piqué-mellény " 2,50, 3, 4, 5 " "
Loden vagy teveszőr havelok " 8, 10, 12, 14 " "	Divat-szővetből mellény 4, 5, 6, 7 " "
	Bársony mellény írt 5, 6, 7, 8 " "

Videki megrendeléseknél a kabátoknál melibősege és a nadrágnak belső hossza kitértendő.

Lukács Gyula
ezelőtt Krausz Lipót fia,
IV., Kossuth Lajos-utca 18. az Udvari kávéház mellett.

Stern, Merkel és társai
Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. sz.
Bronz csillár-gyár
légszesz és villamvilágításhoz.
Templomcsillárok minden stílusban.
Dus raktár a LEGOLCSÓBB GYÁRI ÁRAK mellett. — Villamos világítási berendezések és villamos erőátvitel.
Katalógus és költségvetés díjtalan.

1900. párisi nemzetközi kiállítás juri-tag.

KÜHNE E.
gazdasági gépgyára Mosonban (Alakult 1858.)
ajánlja a jelenlegi időnyre: rostait, magtárszelelőit és konkolyválasztókat. — Uj! „Diadal”-rosta és Kayser-féle centrifugális gabonaosztályozó.

Hirnevés sorvetőit: „HUNGÁRIA DRILL” merítő rendszer, „MOSONI DRILL” toló-vető rendszer, „JUBILEUM DRILL” kiszagdák.

Legjobb Saak-rendszerű ekait, egyes, kétfős és hármas ekait, a hűres és rendkívül kedvelt Laacko-féle boronait, rétre és szántóföldre és hengereit.

A szüreti időnyre: borsajtóit külön bözö nagyságban és szülőzölt legjobb minőségben:
Főraktár:
Budapest, VI. Váci-körút 57/a.

Világkiállítás Párisban
Csupán 360 koronába kerül: Oda és visszautazás BUDAPEST-PÁRIS.
II. osztályu gyorsvonattal. Teljes 10 napl tartózkodás, lakás külön szobával
ellátás és naponta belépti jegy a kiállítás területére és 10.000 koronára balesetbiztosítás. Kalauz Párisról. Minden utazó már az utazás előtt kapja utalványát a külön szobára Párisban.
Technikai vezetés: Thos Cook & Son világutazási iroda.
Jegyek kizárólag
FUCHS H. váltóházánál,
Budapest IV., Kecskeméti-utca 1. kaphatók.
Prospektus ingyen és bérmentve.

